

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Rábaszentmiklós Község Önkormányzata

2018-2023

Tartalom

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	12
Célok.....	13
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	14
1. Jogszabályi háttér bemutatása	14
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	18
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	20
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	41
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	52
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	56
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	62
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	66
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	67
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	68
1. A HEP IT részletei	68
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	68
A beavatkozások megvalósítói.....	68
Jövőképünk	68
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	71
3. Megvalósítás.....	73
A megvalósítás előkészítése	73
Megvalósítás folyamata.....	74
Monitoring és visszacsatolás	74
Nyilvánosság	74
Érvényesülés, módosítás	76
4. Elfogadás módja és dátuma.....	77

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Rábaszentmiklós Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A községet fennállása során többféle néven említik az írásos források. A „Kisszentmiklós” név feltehetően a település nagyságára, míg a „Keresztszentmiklós” templomának rotundából kialakult formájára, az azt körülvevő cinteremre, s az ezek köré épített házak elhelyezkedésére utal. Első okleveles említése 1287-ből való, amikor is Kun László király az Oslnemzetségbeli Gergelynek adományozta hadi érdemeiért. A tatárjárás idején a falu elpusztult, hosszú ideig lakosok nélküli puszta hely volt.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Temploma egyes régészek szerint a XI. századból való.

Nagy Lajos király idején a Kanizsay család kezére került a település. Emiatt lakói ismét elhagyták, illetve a törökdúlás miatt lakatlanná vált. Egy 1701-es irat szerint Keresztély Ágost győri püspök nyolc bérlő család betelepítésével népesítette be újra a falut. Az áradások gyakran tették tönkre a földeket. A XIX. század legfontosabb eseménye a településen a jobbágyszabadítás volt. Előtte, a reformkorban beadványokkal próbálták régi, szerződéses jogaikat visszaszerezni. Az 1848-49-es szabadságharcban ketten veszítették életüket.

1993-ban avatták fel azt az egyedi tervezésű emlékművet, amely a község templom mögötti terén áll az I. és II. világháborús áldozatok emlékére.

A község 1950-ig, a tanácsrendszer kialakulásáig a Móríchidai körjegyzőséghez tartozott. A falu a hatvanas évektől Móríchida és Árpás községekkel közös tanácsot alkotott. A lakosság 1990 után önálló képviselő-testületet választott. Körjegyzőséget tartott fenn Móríchidával és Árpással 2013. január 31-ig, melynek székhelye Móríchidán volt. Az óvodát és az iskolát Móríchidán a települések közösen üzemeltetik, illetve tartják fenn. 1961-62-ben épült fel a Kultúrház, melyet 2002-ben újítottak fel. Az orvosi rendelőt 1963-ban építették, majd az ezredfordulón renoválták. Nyílászáróinak cseréjére, illetve akadálymentesítésére 2018. évben került sor, részben Belügyminisztériumtól nyert pályázati forrásból.

A Községi Önkormányzat szociális étkeztetést szervez néhány rászoruló részére, és 2009-ben az időskorúak ellátására bevezették a falugondnoki szolgálatot. A település életét a mezőgazdaság határozza meg. A község a legfontosabb infrastruktúrákkal (vezetékes víz, gáz, telefon, szennyvízelvezető rendszer) rendelkezik. A falu lélekszáma 1949-ig növekedett, azóta folyamatosan csökkent. A tendencia az utóbbi években ismét pozitívvá vált, mely biztató a helyben maradók számára. Az előregedő település viszonyt nagyon alkalmas a falusi turizmusra. Tiszta levegő, rendezett környezet, barátságos lakók, gyönyörű természeti adottságok várják az ide látogatókat.

A település címere a község múltjának képeit tartalmazza. A címer pajzs alakú, három részre tagozódik. Jobb oldalát teljes egészében Szent Miklós püspök – a hajósok és a hajótöröttek védőszentjének – alakja tölti ki. A település templomának korabeli főoltárképe Szent Miklóst ábrázolta - ebből adódott a község későbbi elnevezése.

A bal oldal két részre tagozódik, felül a török uralom felett aratott győzelem emlékére állított kőoszlop látható, lent a bikafej- mely a település régi nevére „BIKAFÖLD” utal.

A címeren a színek a címertan szabályainak megfelelően jelennek meg.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	135	bázis év
2013	138	102,2%
2014	140	101,4%
2015	132	94,3%
2016	137	103,8%
2017	142	103,6%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, Önkormányzati adat

A népesség száma az elmúlt években kis mértékben emelkedett, melynek egyik indoka, hogy az üresen maradó házakat jellemzően több főből álló családok vásárolják meg növelve ezzel a település állandó lakosainak számát. Az utóbbi években az üresen hagyott ingatlanok felújítására és új családi ház építésére is sor került a településre, mely bizakodásra adhat okot.

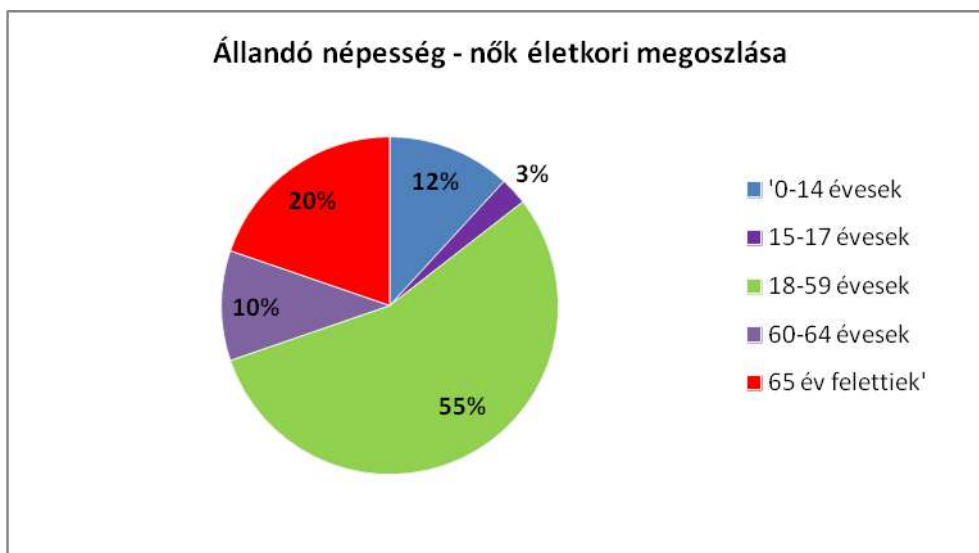
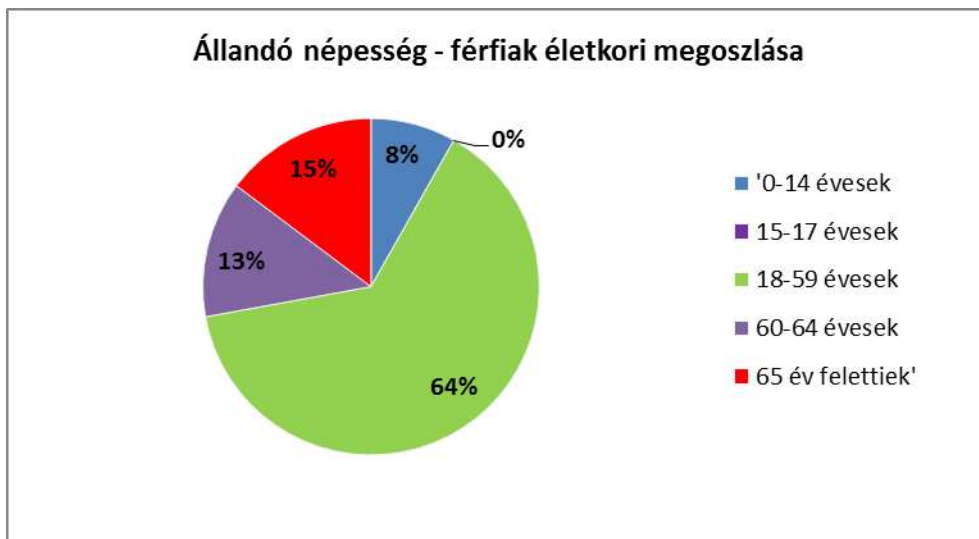
A Kormány Magyar Falvak Programja tartalmazza a "falusi csok" bevezetését, mely a vidéken maradáshoz segítő program lehet.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	61	76	137	44,53%	55,47%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)	6	4,38	10,38		
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	5	9	14	3,65%	6,57%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	0	2	2	0,00%	1,46%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	39	42	81	28,47%	30,66%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	8	8	16	5,84%	5,84%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	9	15	24	6,57%	10,95%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, Önkormányzati adat

A 18-59 éves korosztály jelentős hányada ingázik Győrbe, illetve néhányan a településen végeznek jellemzően mezőgazdálkodási vállalkozási tevékenységet. Az Önkormányzat a START Közmunkaprogram keretében végez 2012. óta mezőgazdasági tevékenységet. A munkahelyre történő ingázás naponta 2-3 órát is igénybe vehet, mely az ÉNYKK autóbuszaival történik, tekintettel arra, hogy a települést vasútvonal nem szeli át.

Az öregedési index kis mértékű csökkenést mutat, mivel állandósult 65 év feletti lakosság mellett emelkedett a 0-14 évesek száma. A belföldi vándorlások száma pozitív tendenciát mutat az elmúlt két évben, amely megállítja az előző években jellemző tendenciát.

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

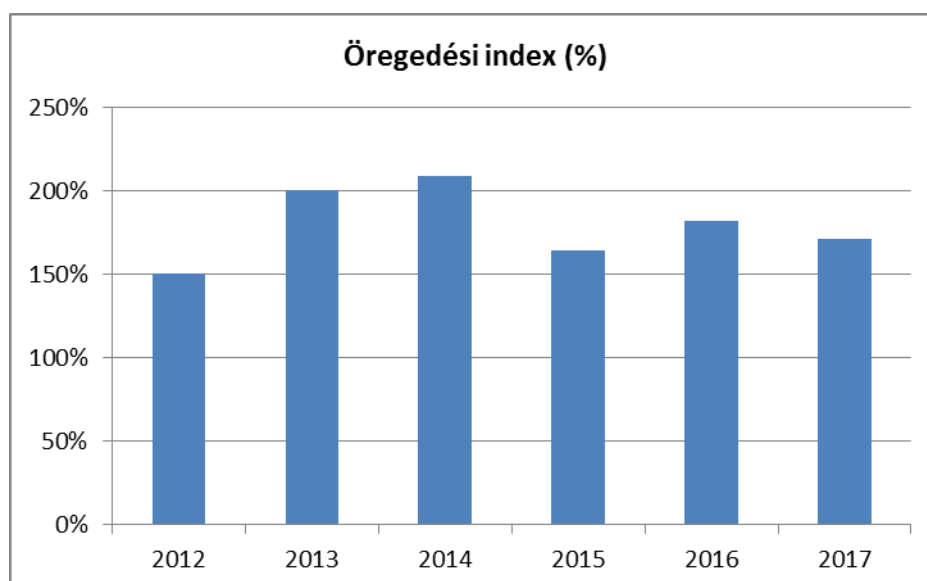
Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma	0	0	0
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	2	1	-1
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	3	1	-2
Összesen	5	2	-3

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2012	21	14	150,00%
2013	24	12	200,00%
2014	23	11	209,09%
2015	23	14	164,29%
2016	20	11	181,82%
2017	24	14	171,43%

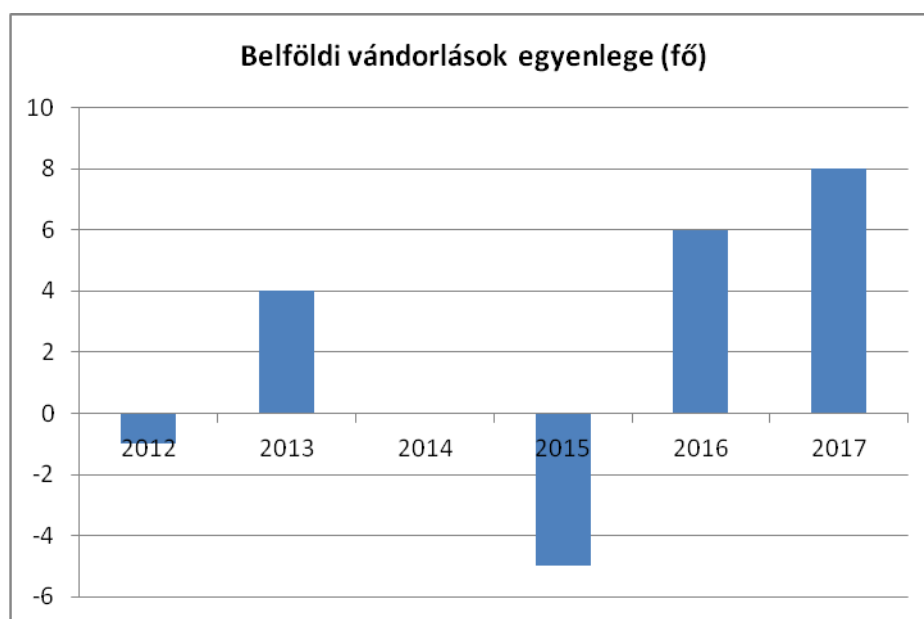
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	3	4	-1	7,2
2013	4	0	4	-29,8
2014	1	1	0	15,95
2015	1	6	-5	7,36
2016	8	2	6	6,13
2017	10	2	8	

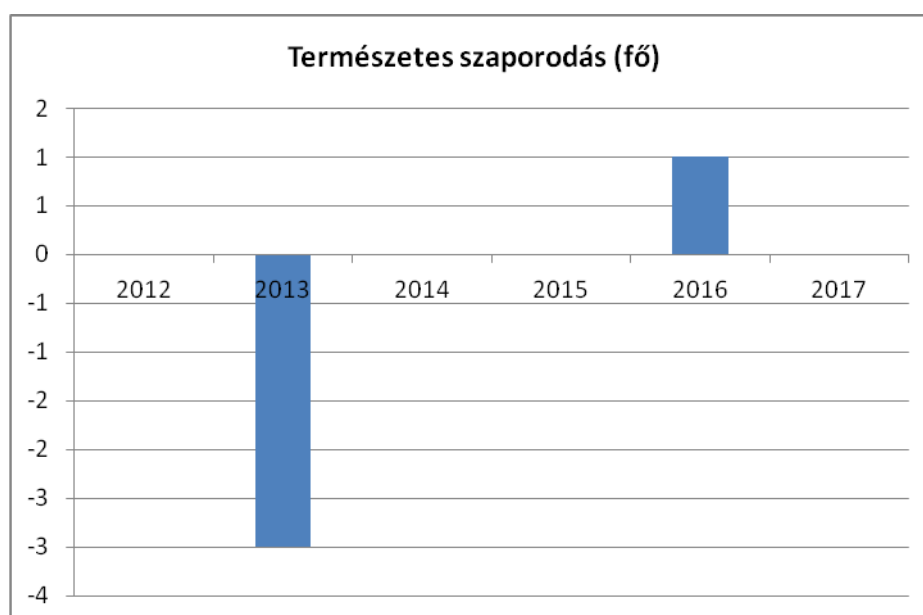
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élveszületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő) (TS 0703)
2012	1	1	0
2013	0	3	-3
2014	1	1	0
2015	3	3	0
2016	2	1	1
2017	1	1	0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

A helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a helyi önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv összhangjáról.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre, az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre, a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre, olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Rábaszentmiklós település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)

- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A települési önkormányzat a képviselő-testület által elfogadott, a szociális ellátások helyi szabályairól szóló 3/2017. (III.30) önkormányzati rendeletben biztosítja az arra rászorulókat ellátását. A rendelet az ellátások tekintetében mérföldkövet jelentett, mert 200-300 % -al emelte meg a támogatások összegét.

- Rendkívüli települési támogatást állapítunk meg annak a személynek, aki rendkívüli élethelyzetbe került, vagy létfenntartási gondokkal küzd,
- a gyermekek szociális helyzete alapján gyermekvédelmi támogatást biztosítunk a gyermekétkeztetés igénybeviteléhez, minden évben támogatjuk jövedelemhatárra tekintettel az iskolakezdést, illetve támogatjuk a felsőfokú oktatásban részesülők tanulmányait. Jelentős összeggel támogatjuk a gyermekszületést.
- a szociálisan rászoruló időskorúak, vagy egészségi állapotuk miatt önmaguk és eltartottjai ellátását tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek megoldani, napi egyszeri meleg ételt biztosítunk a Mórchidai Napközi-otthonos Óvoda konyhájáról
- a falugondnoki szolgálat útján gondoskodunk az egészségi állapotuk miatt rászoruló személyeknek a gondozásáról, akik önmaguk ellátására otthonukban saját erőből nem képesek
- temetési segélyt biztosítunk annak a hozzátartozónak, aki a meghalt személy eltemettetéséről gondoskodott, és nyilatkozata alapján a temetési költségek viselése a saját, illetve családja létfenntartását veszélyezteti
- köztemetést biztosítunk az elhunyt személy közköltségen való eltemettetéséről, ha nincs vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles személy, vagy az eltemettetésről köteles személy az eltemettetésről szociális rászorultsága miatt nem tud gondoskodni.
- a szociális rendelet jövedelemre tekintet nélküli évi egyszeri támogatást állapít meg a 65 év felettiek számára, melyet az Idősek Napja ünnepség keretében kapnak meg.

A településen az Szt. 57.§ (1) bekezdés a.) pontjában megjelölt falugondnoki szolgálat működik.

Az Szt. kimondja, hogy a hatszáz főt meg nem haladó településeken falugondnoki szolgálat működtethető. Erről önkormányzati rendeletet, illetőleg szakmai programot kell a képviselő-testületnek elfogadni.

A képviselő-testület 9/2008.(XII.15.) önkormányzati rendeletében szabályozza a falugondnoki szolgálat működési rendjét, melyet a 2017. év végén felülvizsgált szakmai program alapján lát el.

A falugondnoki szolgálat a nők, a gyermekek, az idősek és a fogyatékkal élők számára is biztosít ellátást.

A falugondnok feladatai sokrétűek. Ezek közül:

- 1.) A falugondnok kiemelt feladata az igénybevevők részére a napi egyszeri meleg étel éthordóban a Mórchidai Napközi-otthonos Óvodából történő házhoz szállításában való közreműködés. A falugondnok ezt a feladatot írásban jelzett igények alapján látja el. Kapcsolódó feladata a szolgáltatást igénybe vevőkkel való beszélgetés során a további alapellátási igények felmérése és továbbítása a fenntartó felé. A falugondnok a további szolgáltatásokra vonatkozó igényeket írásban rögzíti és javaslatot tesz a fenntartónak azok megoldására.
- 2.) A falugondnok segítséget nyújthat a rászorultak fizikai erejét és/vagy mozgásképességét meghaladó feladatok megoldásában:
 - ház körüli, szakképesítést nem igénylő feladatok (villanykörte, gázpalack, zár stb. cseréje, téli időszakban a tüzelő mennyiségének biztosítása, behordása)
 - kisebb, speciális szakértelmet nem igénylő javítások, épületek karbantartása, nehezebb tárgyak mozgatása, hó eltakarítás, fűnyírás (szükség esetén közfoglalkoztatott munkások bevonásával),
 - a napi életvitelhez szükséges alapvető élelmiszerek, vegyi áruk, fogyasztási cikkek stb. beszerzése. A falugondnok a bevásárlási kérelmeket írásban rögzíti, a vásárlás igénylőjétől előleget vesz át és a kért árucikkeket helyben vagy az útja során érintett más településen vásárolja meg. A vásárlásról köteles nyugtát kérni, és a vásárolt árucikkek az igénybevevőtől kapott készpénzzel, a bizonylat átadásával – a beszerzett áru átadásával egyidejűleg – elszámolni,
 - katasztrófavédelmi helyzetek kivédésére, szélsőséges időjárási körülmények esetére hasznos tanácsokat közvetít az idősek részére
- 3.) A szociális biztonság megteremtéséhez és a helyi közösségi életbe való bekapcsolódáshoz szükséges információk eljuttatása a település lakói számára. A falugondnok feladata: a helyben vagy a legközelebbi település(ek)en elérhető szolgáltatások igénybevételének lehetőségeire vonatkozó információ források és információk felkutatása, és a lakosság ezek alapján történő tájékoztatása. Ezen belül az önkormányzati, rendőrségi, bűnmegelőzési, polgárőri információk megosztása.

- 4.) A falugondnoki szolgálat alapfeladata, hogy a településen élő betegek minél gyorsabban jussanak el a megfelelő orvoshoz, jussanak gyógyszereikhez.

A szállítási feladatot igény szerint kell ellátni, indokolt esetben a saját településen belül is.

A településen kívüli betegszállítás esetén alkalmazkodni kell a rendelési időkhöz és a betegek számára előírt időpontokhoz.

A falugondnok munkájával hozzájárul a lakosok egészségi állapotának megőrzéséhez azáltal is, hogy aktívan részt vesz a betegségmegelőző tevékenységek, akciók szervezésében, tájékozik és tájékoztatja a lakosságot a szűrővizsgálatok lehetőségéről, helyszínéről, időpontjáról.

- 5.) A gyermekszállítási feladatok a gyermekek biztonságos szállításával az esélyegyenlőségüket biztosító szolgáltatásokhoz való hozzájutás segítése érdekében adódnak (pl. logopédiai és egyéb fejlesztő foglalkozások, úszásoktatás, zenetanulás, néptánc, sportolási lehetőségek, színház, bábszínház stb.) Ide tartozik a gyermekek iskolai rendezvényekre, versenyekre, a fiatalok sportversenyekre való szállítása is.

- 6.) A falugondnoki szolgálat egyik fő célja a településen élők életminőségének javítása. Ez jelenti a helyi társadalom demokratikus működéséből fakadó élénk közéletet, civil szervezetek létét és működését, amit a szolgálat fenntartója támogathat. A feladat elvégzésében nagy szerepe van a falugondnoknak, aki ismeri a település lakóit és szükségleteit, élvezi bizalmukat, és könnyen aktivizálható kapcsolatrendszerrel rendelkezik. E feltételek megléte esetén lehet a helyi közélet motorja, illetve a közéleti események szervezője. Feladatainak egy része a gépjárművel történő szállítás (helyi egyesületek, nyugdíjasok, sportolók, illetve a rendezvényekre más települések közösségei, valamint a rendezvényekkel kapcsolatos beszerzések, helyszín biztosítása, berendezése, stb.) megoldása. A feladatok más része a rendezvények szervezésével, népszerűsítésével kapcsolatos. A falugondnok tevékenysége a településen kívüli közösségi, kulturális események szervezésére is kiterjed, azoknak rendszeres szervezője lehet: színházlátogatás, nyugdíjasok kirándulása, egyházi eseményekre történő szállítása.

- 7.) Segítségnyújtás a lakosság hivatalos ügyeinek intézésében, amely történhet a szolgáltatást igénylők adott hivatalokba, intézményekbe történő szállításával, illetve az ügyek falugondnokok által történő elintézésével. Ide tartozik a különféle ügyek elintézéséről (milyen ügyben hova kell fordulni, hol, milyen dokumentumokat kell beszerezni, illetve benyújtani) való tájékozódás és tájékoztatás is. A falugondnok munkája során köteles a lakosságot érintő gondokat az önkormányzat felé tolmácsolni, valamint az önkormányzat intézkedéseit a lakossággal megismertetni, és a visszajelzéseket továbbítani. Feladatellátása során rendszeres kapcsolatban van a lakossággal, problémáikat, kérdéseiket meghallgatja és

közvetíti. Az önkormányzati munkát segíti a hivatal leveleinek, szórólapjainak kézbesítésével, a hirdetmények hirdetőtáblára történő kihelyezésével.

- 8.) A falugondnok fontos feladata a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben meghatározott szociális alapszolgáltatások, valamint a gyermekjóléti szolgálat igénybevételéhez nyújtott segítség, az ezen intézményekkel, szakemberekkel való folyamatos kapcsolattartás, igény esetén a szakemberek szállítása.

A falugondnok munkája során folyamatosan figyelemmel kíséri a lakosság, és különösen a veszélyeztetett családok életkörülményeit. Észlelnie kell a veszélyhelyzeteket, a különböző szenvedélybetegségeket (alkohol, drog, stb.). Különös figyelemmel kell lennie a gyermekek helyzetére, az esetleges gyermekbántalmazásra, a családon belüli erőszakra.

Amennyiben ilyen esetek tudomására jutnak, azonnal köteles tájékoztatni a fenntartót, hogy a szükséges intézkedésekre (megelőzés, kríziskezelés) sor kerülhessen.

A falugondnok részt vesz a veszélyhelyzetek elhárítását célzó intézkedésekben (otthonba szállítás, gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal való együttműködés, a krízishelyzetben lévő családok szakemberekkel történő látogatása).

A jelzőrendszer elemeként figyelemmel kíséri a magányosan élőket, esetleges egészségromlásukról tájékoztatja a háziorvost. Amennyiben azt tapasztalja, hogy önmagukról saját háztartásukban már segítséggel sem képesek gondoskodni, jelzi az ellátás szükségességét a fenntartónak, illetve a szociális intézményhálózat munkatársainak. A magatehetetlen személyek esetében gondoskodik a hozzátartozók értesítéséről, a kórházba vagy otthonba került egyedülálló falusi lakosokat látogatja. A szállítási szolgáltatás a rászorult lakosok, hozzátartozóik, a házi gondozó jelzése vagy a falugondnok bejelentése alapján vehető igénybe.

Az ellátottak köre: betegek, mozgáskorlátozottak, kismamák, kisgyermekes családok, idősek, akik számára a közlekedés elsősorban egészségi állapotuk, életkoruk, egyéni élethelyzetük és szociális helyzetük miatt nehézséget okoz., továbbá az óvodás, iskolás korú gyermekek.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Magyarország helyi önkormányzatiról szóló 2011. évi CLXXXIX.. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 116.§ (5) bekezdése alapján a képviselő-testület az önkormányzati választásokat követő 6 hónapon belül gazdasági programot fogad el. A gazdasági program elkészítésének célja, hogy a képviselő-

testület a ciklusának időtartama alatt egységes, előre meghatározott célrendszer alapján működjön, fejlődjön. A gazdasági program figyelembe veszi a képviselő-testület, a lakosság, annak önszerveződő közösségeinek, civil szervezeteinek elképzeléseit és igényeit, melyet az önkormányzat várható pénzügyi helyzetéhez igazít. A 2015 áprilisában elfogadott gazdasági program több ponton is illeszkedik a HEP-hez, hiszen a munkahelyteremtéssel, a szociális és egészségügyi ellátással, oktatással kapcsolatos célkitűzései az esélyegyenlőséget szolgálják. A munkahelyteremtéssel, mely a START Kistérségi Programon keresztül valósul meg, a nők és a mélyszegénységben élők egy-egy problémája is megoldódik. A gyerekek célcsoport egyik intézkedése a fentebb már említett, a gazdasági programban is rögzített iskolakezdési támogatás fenntartása jövedelemre tekintet nélkül. Ahogy fentebb már szó esett az iskolakezdési támogatás összege jelentősen megemelkedett, kifizetése pedig más önkormányzatoktól eltérően már augusztus hónapban megtörténik.

2018. szeptemberi ülésén fogadta el a képviselő-testület a településkép védelméről szóló önkormányzati rendeletét és Településarculati Kézikönyvét. Mindkét dokumentum elkészítése jogszabályi előírás, ugyanakkor az un. „Jó példa” ismertetésével hozzájárul a település vonzerejének növelésére, melyet a www.rabaszentmiklos.hu weboldalára látogató is lapozhat.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az Mötv. 87. §-a értelmében Rábaszentmiklós Önkormányzat tagja a Téli Kistérség Sokoróaljai Önkormányzati Térségfejlesztési Társulásának.

A társulás feladat- és hatáskörökre, a közös fenntartású intézményekre, a társulás szolgáltatásai igénybevételének feltételeire megállapodás alapján, területfejlesztéssel, közoktatással, gyermekjóléti alapellátással, szociális alapellátással, egészségügyi alapellátással, közművelődéssel (mozgókönyvtári feladatok), gazdaság-és területfejlesztéssel, környezet-és természetvédelemmel, foglalkoztatással, valamint sporttevékenységgel kapcsolatos feladatokat lát el.

Rábaszentmiklós község Önkormányzata 2018 júniusában kötött feladat-ellátási szerződést Árpás és Mórighida községek Önkormányzataival az Mötv. 13.§ (1) bekezdés 6. pontjában rögzített óvodai nevelési feladatok ellátására.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns kutatások nem állnak rendelkezésre

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A fejlett országokban *mélyszegénységen* azt a jelenséget értjük, amikor valaki egy relatív szegénységi küszöb alatt, alapvető javakat és közszolgáltatásokat nélkülözve él, és kevés esélye van arra, hogy ebből a helyzetből önerőből kilépjen. A benne élőket jelentős hátrányok sújtják az élet szinte minden (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy) területén.

A *mélyszegénység* az egyik legsúlyosabb társadalmi gond a mai Magyarországon: mintegy félmillió ember tartozik ebbe a kategóriába.

Ezt a csoportot halmozottan hátrányos helyzetűnek is nevezik, mivel több dimenzióban is hátrányok sújtják. Nagy az esélye, hogy egy mélyszegénységben élő ember

- kiszorul a munkaerő-piacról;
- egészségi állapota rosszabb az átlagosnál;
- iskolai végzettsége alacsonyabb az átlagosnál;
- az ország leszakadó térségeiben lakik;
- rossz közlekedési ellátottságú és infrastruktúrájú kistérségben lakik;
- kevésbé fér hozzá a bölcsődéhez, óvodához, orvosi ellátáshoz és az egyéb szolgáltatásokhoz.

Egy mélyszegénységben élő családban az egy főre jutó jövedelem ötvenezer forint alatt van. A közoktatási rendszer általában tovább erősíti a hátrányos helyzetűek lemaradását. A mélyszegénység különösen veszélyezteti a gyerekeket és az időseket. A cigányság aránya körülbelül e csoport negyven-ötven százalékát teszi ki.

A 2011-es népszámláláskor a leghátrányosabb helyzetű (LHH) kistérségekben a lakások 16 százaléka komfort nélküli, szükség- és egyéb lakás volt. A 2015. eleji adatok alapján az érintett lakások 10 százalékában nem volt vezetékes víz (ez az országos arány kétszerese). A vizsgált települések 54 százalékában nincs helyben háziorvos. E térségekben az átlagosnál kevesebben engedhetik meg maguknak, hogy autóval közlekedjenek. Nagy hátrányt jelez az alacsony szélessávúinternet-ellátottság is: itt 2014-ben ezer lakosra 158 előfizetés jutott, százal kevesebb, mint országosan.

Magyarországon a mélyszegénységben élők területi elrendeződése lényegében egybeesik a leghátrányosabb helyzetű kistérségek (LHH) eloszlásával:

A legfejletlenebb járások az ország periferikus részein helyezkednek el, jórészt az észak-keleti, a keleti és a déli határ mentén. Az országhatár Borsod-Abaúj-Zemplén megyétől kezdődő, Szabolcs-Szatmár-Bereg és Hajdú-Biharon át Békésig húzódó, 20 járást érintő szakaszán a Sátorajárhelyi és a Gyulai járás kivételével mindegyik a legelmaradottabbak közé tartozik, és a Dél-Dunántúlon is

összefüggő sávot alkot a három horvát határ menti járás (Csurgói, Barcsi, Sellyei). A borsodi járások fele, a szabolcsiak héttizede tartozik a legelmaradottabbak közé.

E körzetekben a települések 61 százaléka ezer főnél kisebb lélekszámú, miközben országosan ez az arány 56 százalék. A legelmaradottabb járások népességének 10 százaléka cigány származású, ami jóval meghaladja a 3,2 százalékos országos átlagot. Az itt élők iskolai végzettsége is elmarad a többiekétől: a legelmaradottabb járások 7 éves és annál idősebb népességének közel fele legfeljebb az általános iskolát végezte el, míg országosan ez csak a lakosság harmadára jellemző. A felsőfokú végzettségük aránya mindössze 7,8 százalék, vagyis az országos átlag felét sem éri el, az érettségiszerzők 18 százalékos aránya pedig csupán héttizede az országos átlagnak. A helyben élők rendkívül alacsony iskolázottságát az is magyarázza, hogy a képzett munkaerő folyamatosan elvándorol ezekből a térségekből.

2017-ben a magyarok 14,5 százaléka élt anyagi nélkülözésben – derül ki az [Eurostat](#) előzetes adataiból. 2016-ra még 16,2 százalékot mért az uniós hivatal. Súlyos anyagi deprocávióban az szenved, aki a lentiek közül legalább négy tételt nem engedhet meg magának:

- számlák kifizetése időben
- otthona melegen tartása
- váratlanul felmerülő kiadások fedezése
- hús, hal vagy vegetáriánus megfelelőjük rendszeres fogyasztása
- évente egy egyhetes nyaralás, nem az otthonában
- tévé
- mosógép
- kocs
- telefon.

A magyarországinál rosszabb számokat ugyanazok az országok produkálták, mint tavaly: Bulgária, Görögország és Románia. A román adat javulása egyébként lényegesen jobb a magyarnál, 2016-hoz képest 4,4 százalékot javítottak. A legkisebb érintettség Svédországban és Luxemburgban van. A mélyszegénység által leggyakrabban sújtott réteg az egyedülálló gyerekesek, akiket a teljesen egyedül élők követnek.

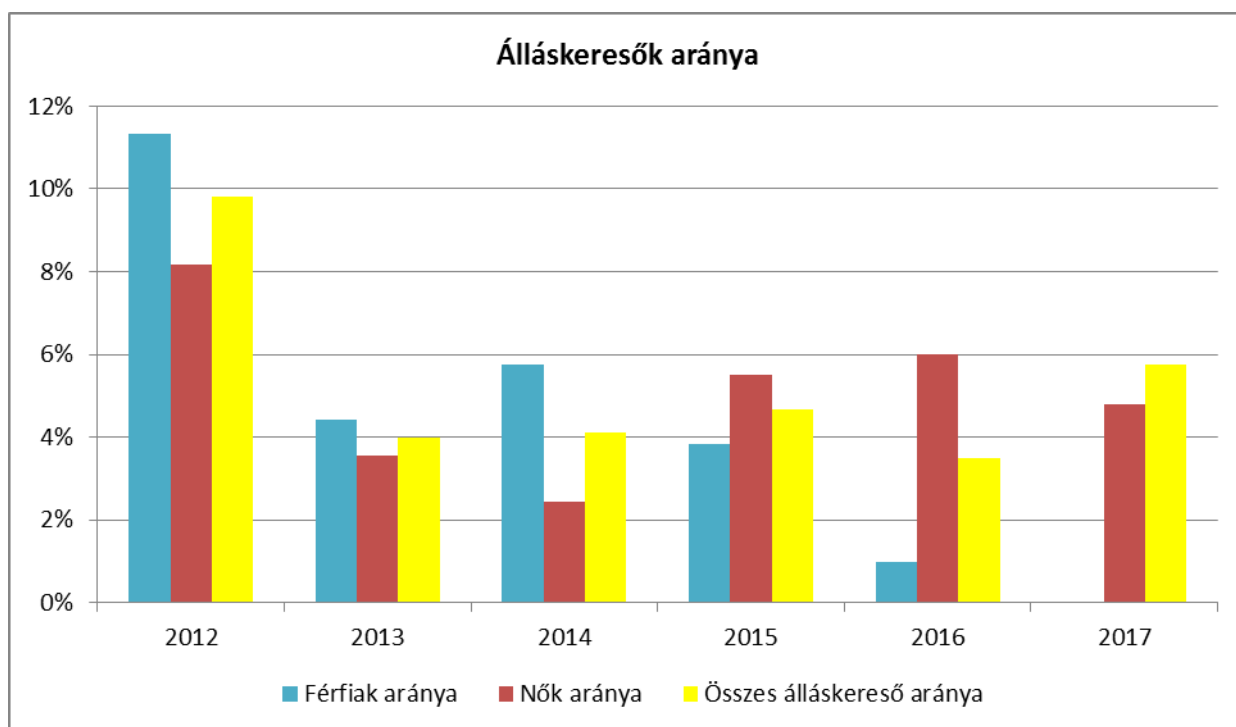
Pontos adat nem áll rendelkezésünkre a mélyszegénységben élőkről a településen. A települési támogatást, lakásfenntartási támogatást igénylőket sorolhatnánk ide, de különösen a települési támogatásban részesülők közül többen átmeneti nehézséggel küzdenek, problémájuk nem állandó. Az viszont a fentiekből levezethető, hogy nem Győr-Moson-Sopron megye jellemző problémája a mélyszegénység. A későbbiekben kifejtettek ezt mind-mind alátámasztják.

A önkormányzat a települési támogatást kérelmezők jövedelmi viszonyai alapján tud következtetni a számukra.

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	53	49	102	6	11,3%	4	8,2%	10	9,8%
2013	51	49	100	2,25	4,4%	1,75	3,6%	4	4,0%
2014	52	51	103	3	5,8%	1,25	2,5%	4	4,1%
2015	52	50	102	2	3,8%	2,75	5,5%	5	4,7%
2016	50	50	100	0,5	1,0%	3	6,0%	4	3,5%
2017		52	52	0,5	#####	2,5	4,8%	3	5,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

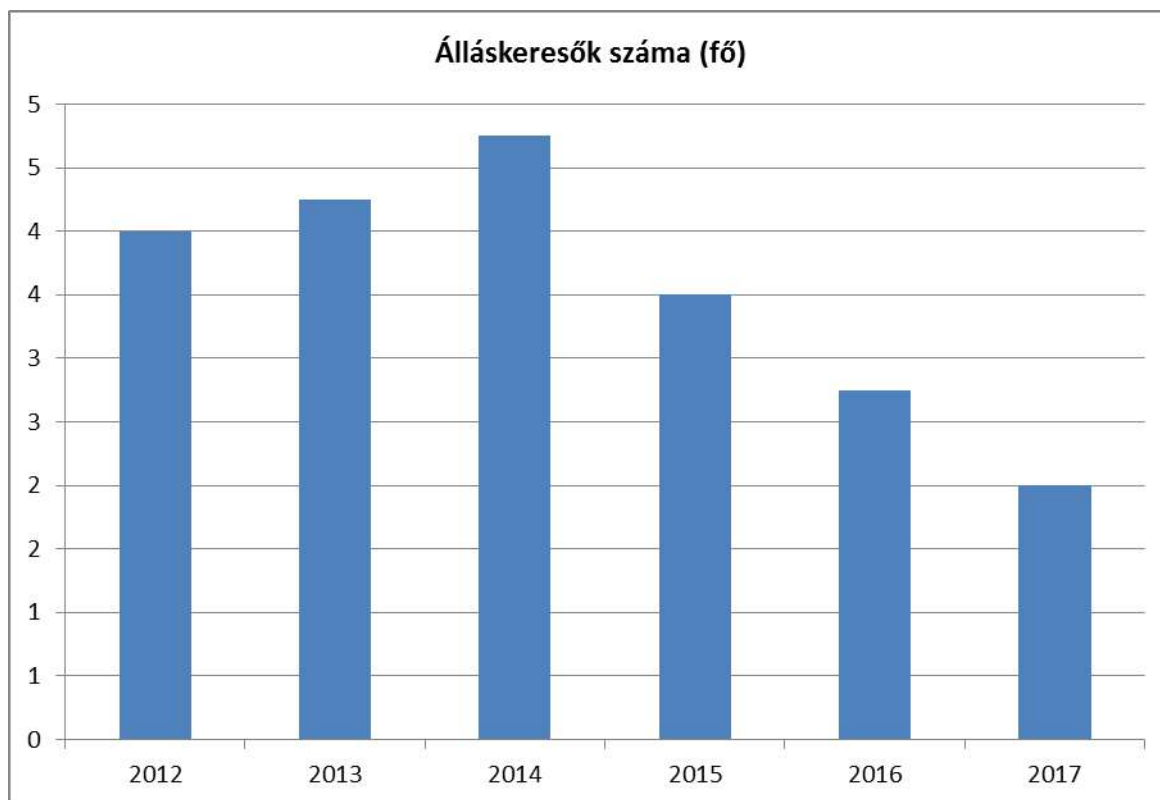
A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

- a) a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya: ahogy az alábbi táblázat és diagram is mutatja a regisztrált munkanélküliek száma jelentősen csökkent az országos átlaghoz igazodva. A település fekvésének köszönhetően előnyös helyzetben van, hiszen mint Nyugat-magyarországi megyére jellemző a környező Ausztriában, illetve Győrben történő elhelyezkedés. A START Kistérségi Közmunkaprogram a tartósan munkanélküli és alacsonyan iskolázott munkaerőt évek óta alkalmazza, így nem meglepő az alacsony regisztrált álláskeresők száma.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		4	4	5	4	3	2
20 év alatti (TS 1002)	Fő	0	0	0	0	0	0
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
20-24 év (TS 1003)	Fő	1	0,75	0,25	0	0	0
	%	25,0%	17,6%	5,3%	0,0%	0,0%	0,0%
25-29 év (TS 1004)	Fő	0,25	0,5	0	0,5	0	0
	%	6,3%	11,8%	0,0%	14,3%	0,0%	0,0%
30-34 év (TS 1005)	Fő	1,25	0,25	0,25	0	0,25	0
	%	31,3%	5,9%	5,3%	0,0%	9,1%	0,0%
35-39 év (TS 1006)	Fő	0	0,25	0	0,75	0	0
	%	0,0%	5,9%	0,0%	21,4%	0,0%	0,0%
40-44 év (TS 1007)	Fő	0	0,25	0	0	0	0
	%	0,0%	5,9%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
45-49 év (TS 1008)	Fő	0,5	0	0,75	0	0,25	0
	%	12,5%	0,0%	15,8%	0,0%	9,1%	0,0%
50-54 év (TS 1009)	Fő	1	0,5	1	1	1	0
	%	25,0%	11,8%	21,1%	28,6%	36,4%	0,0%
55-59 év (TS 1010)	Fő	0	0,75	1	0,25	0,25	1
	%	0,0%	17,6%	21,1%	7,1%	9,1%	50,0%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	0	1	1,5	1	1	1
	%	0,0%	23,5%	31,6%	28,6%	36,4%	50,0%

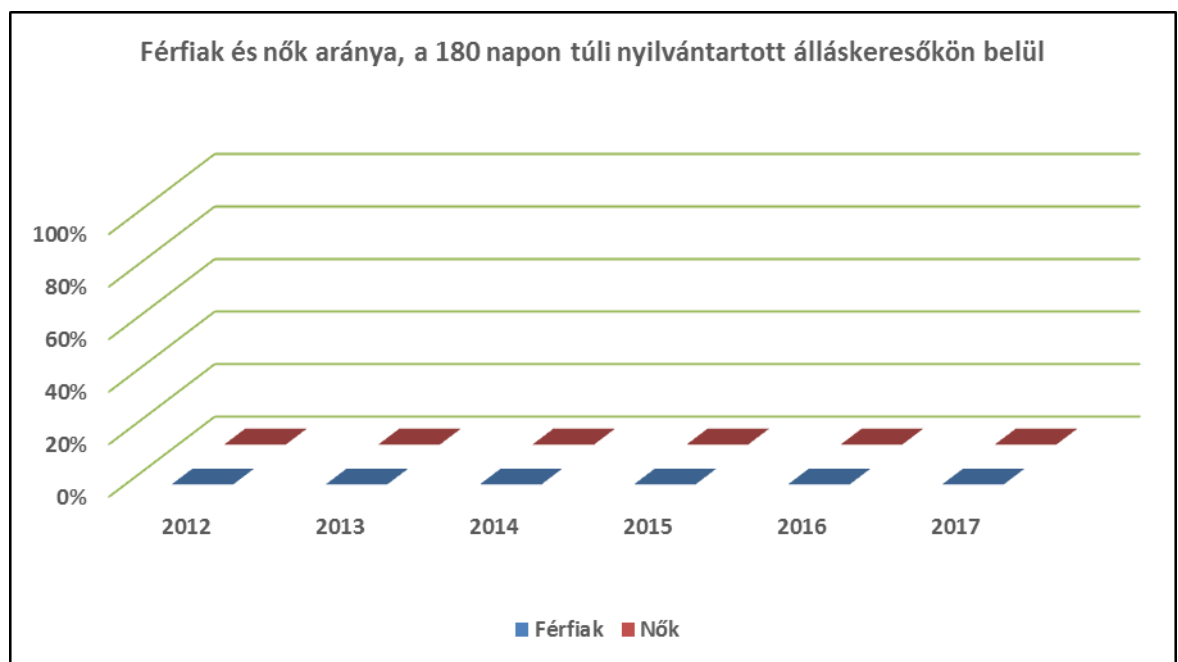
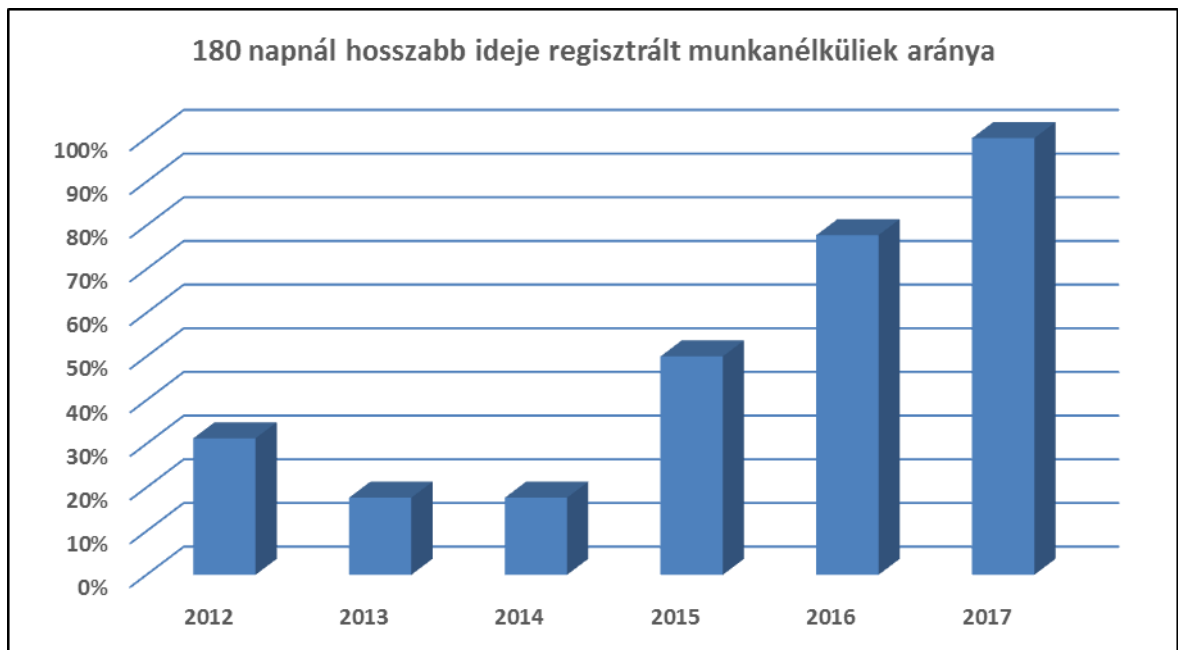
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	31,25			0	#ZÉRÓOSZTÓ!	#ZÉRÓOSZTÓ!
2013	17,65			0	#ZÉRÓOSZTÓ!	#ZÉRÓOSZTÓ!
2014	17,65			0	#ZÉRÓOSZTÓ!	#ZÉRÓOSZTÓ!
2015	50			0	#ZÉRÓOSZTÓ!	#ZÉRÓOSZTÓ!
2016	77,78			0	#ZÉRÓOSZTÓ!	#ZÉRÓOSZTÓ!
2017	100			0	#ZÉRÓOSZTÓ!	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

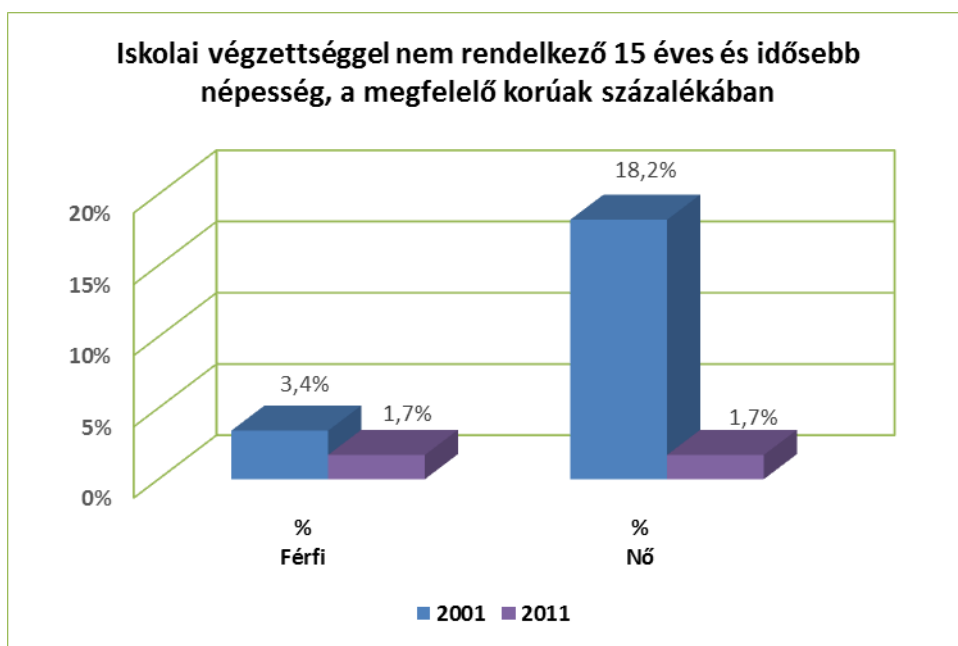
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A munkanélküliek között jellemzően az általános iskolát végzettek száma alacsonyabb, mint a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségű regisztrált munkanélküliek száma. Ezen adatok abból vezethetők vissza, hogy a fiatal pályakezdők regisztráltatják magukat a Munkaügyi Központban, az idősebb, alacsony végzettségű, javarészt alkalmi munkából élő sorstársaik azonban nincsenek nyilvántartva a rendszerben. Az alacsony iskolai végzettségűeket fent említett módon az Önkormányzat évek óta alkalmazza.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	96,6%	81,8%	3,4%	18,2%
2011	98,3%	98,3%	1,7%	1,7%

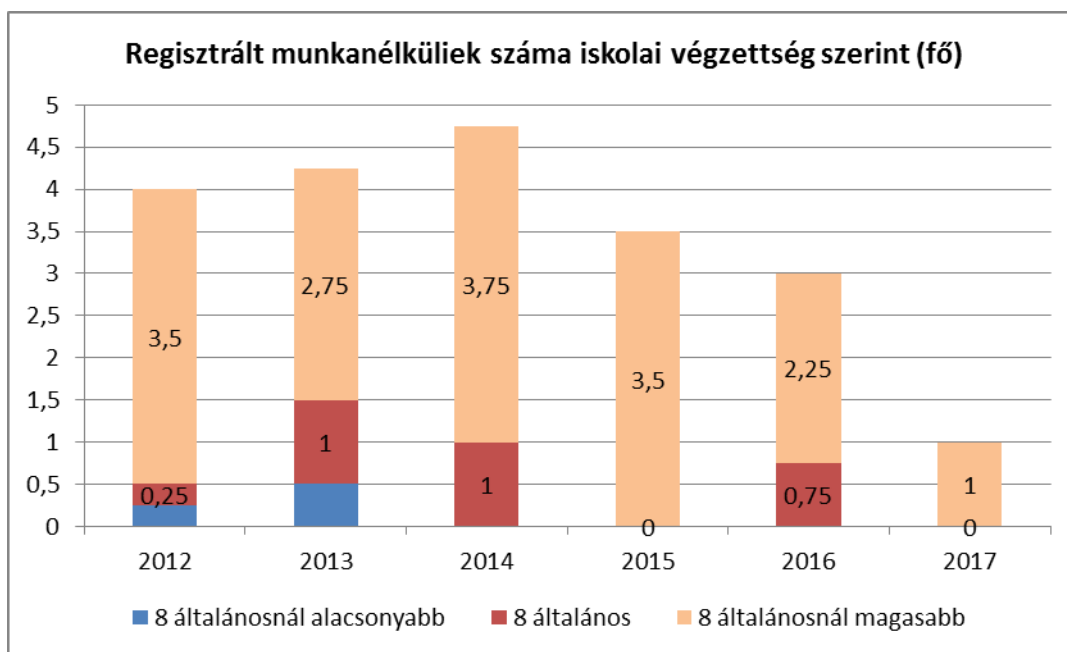
Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	10	0,25	2,5%	0,25	2,5%	3,5	35,0%
2013	4	0,5	12,5%	1	25,0%	2,75	68,8%
2014	4	0	0,0%	1	23,5%	3,75	88,2%
2015	5	0	0,0%	0	0,0%	3,5	73,7%
2016	4	0	0,0%	0,75	21,4%	2,25	64,3%
2017	3	0	0,0%	0	0,0%	1	33,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

Év	Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók (TS 3401)	8. évfolyamot eredményesen befejezte a felnőttoktatásban (TS 3301)	
	Fő	Fő	%
2012	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2013	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2014	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2015	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2016	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2017	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

3. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

	Középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	Szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma (TS 3501)		Szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		Gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők		Középiskolai tanulók szám felnőttoktatásban (TS 3601)
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%	Fő
2	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0
3	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	%	0
4	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0
5	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0
6	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0
7	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

c) közfoglalkoztatás

Rábaszentmiklós község önkormányzata fontosnak tartja a közfoglalkoztatás, két szempont miatt is, egyrészt munka lehetőséget jelent az itt élők számára, másrészt az önkormányzati feladatok maradéktalan ellátáshoz feltétlenül szükség van közmunkások alkalmazására.

Rábaszentmiklós Község Önkormányzata 2012-ben, az országos közmunkaprogram elindításakor csatlakozott a programhoz.

2012.03.01-2012.12.31 – **mezőgazdasági** közmunkaprogram 6 fővel indult. termelt zöldségfélék: zöldborsó, sárgarépa, fehérrépa, burgonya, uborka, fejes saláta, karalábé, újhagyma, vöröshagyma, fokhagyma, zeller, cékla, sóska, paprika, paradicsom, fűszerpaprika, zöldbab, szárazbab, káposzta

2013.01.01-2013.06.30 – 3 fővel indult a **mezőgazdasági földutak, vízelvezető árkok karbantartása**: a benőtt fák, bokrok, cserjék kivágása, a kivágott fák fűtésre való hasznosítása. Kéziszerszámokat szereztünk be a program során.

2013.07.01-2013.08.31 – 3 fővel folytatódott a **földutak tisztítása, ároktisztítás**, árokjavítás, járda újrabetonozása.

2013.01.01-2013.12.31 – 6 fővel kezdtük meg a **mezőgazdasági** programot, mely során kistraktort szereztünk be bruttó 1.050.000,- Ft-ért, ekét bruttó 67.000,- Ft-ért, fogast bruttó 67.000,- Ft-ért, talajmarót bruttó 67.000,- Ft-ért.

megtermelt termények: sárgarépa, fehérrépa, fokhagyma, káposzta, paprika, paradicsom uborka, fűszerpaprika, burgonya.

2014.03.01-2015.02.28 – 5 fő vett részt a **mezőgazdasági** programban. Burgonya, sárgarépa, fehérrépa, paprika, paradicsom, vöröshagyma, fokhagyma, fűszerpaprika volt a megtermelt zöldségféle. Ekkor szereztünk be rotációs kapát, szivattyút és ültettük el a gyümölcsfákat és a diófákat.

2015.03.01-2016.02.28 – **mezőgazdasági** programban vettünk részt 6 fővel. Beruházként a 2 főlíában bevezettük a fűtést bruttó 250.000,- Ft-ért. Ebben az időszakban kezdtünk el foglalkozni a multiflórák virágokkal.

Az előírt 4 ütemben közfoglalkoztatottjaink végezték el a településen a parlagfümentesítési munkálatokat.

2016.03.02-2017.02.28 – **mezőgazdasági** programot folytattuk, 4 ütemben végeztünk parlagfümentesítést. Beruházként vettünk egy hűtőkamrát 1.086.866,- Ft-ért.

Paradicsomot, főzőtököt, fűszerpaprikát, batátát, sütőtököt, paprikát, karalábét, padlizsánt, vöröshagymát, zöldborsót ültettünk és folytattuk a virágokkal való foglalkoztatást: egynyári virágokat, árvácskát és krizantémet ültettünk.

2017.03.01-2018.02.28. – **mezőgazdasági** program folytatódott ezen időszak alatt 6 fővel.

Megvásároltuk a volt ÁFÉSZ-boltot, ott alakítottuk ki a közmunka számára a helyiséget. Gipszkartonozást végeztünk bruttó 697.000,- Ft-ért, nyílászárócsere hajtottunk végre bruttó 346.000,- Ft-ért és elvégeztettük a villanyszerelési munkálatokat is bruttó 505.290,- Ft-ért.

A kertekben batátát, padlizsánt, sütőtököt, zöldborsót, zöldpaprikát, uborkát, vöröshagymát, burgonyát, paradicsomot, főzőtököt, karalábét, sárgarépát, fehérrépát, fűszerpaprikát ültettünk illetve folytattuk a virágokkal való foglalkoztatást: egynyári virágok, krizantém, árvácska.

A parlagfümentesítést 5 ütemben végezték el közfoglalkoztatottjaink.

2018.03.01-2019.02.28 – **mezőgazdasági** programot viszünk ismételtén 6 fővel.

fűszerpaprikát, disztököt, sütőtököt, batátát, vöröshagymát, fokhagymát, paprikát, káposztát, szárazbabot és borsót ültettünk. A virágok most is az egynyári virágokat, árvácskát, krizantémet jelentik. Parlagfümentesítést végeztünk 5 előírt ütemben.

Összegezve a közmunkaprogram előnyeit: a településen az egyébként munka nélküli lakosok számára, akik addig segélyből éltek, biztosabb megélhetést tud nyújtani és az ő megítélésük a falu többi lakosa szempontjából pozitív.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Győri munkahelyek autóbusszal a 6 illetve 8 órás munkakezdésre elérhető, de ez a kisgyermekes nők számára nem megfelelő, mivel munkakezdés előtt nem tudják a gyermekeket elhelyezni (óvodában, iskolában). A munkáltatók számára nem kedvező a foglalkoztatás a magas közlekedési költségek miatt (havi autóbusz bérletjegy ára 28.500 Ft). Helyben a munkalehetőség nagyon korlátozott számban áll rendelkezésre. Munkalehetőség – több műszakban – Téten van – mely 10 km-re van a településtől.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Nem áll rendelkezésünkre adat.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Pontos adat nem áll rendelkezésünkre a mélyszegénységben élőkről a településen. A saját fenntartású intézményeinkben nem foglalkoztatunk mélyszegénységben élőket, illetve romákat.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs információnk ilyen esetekről.

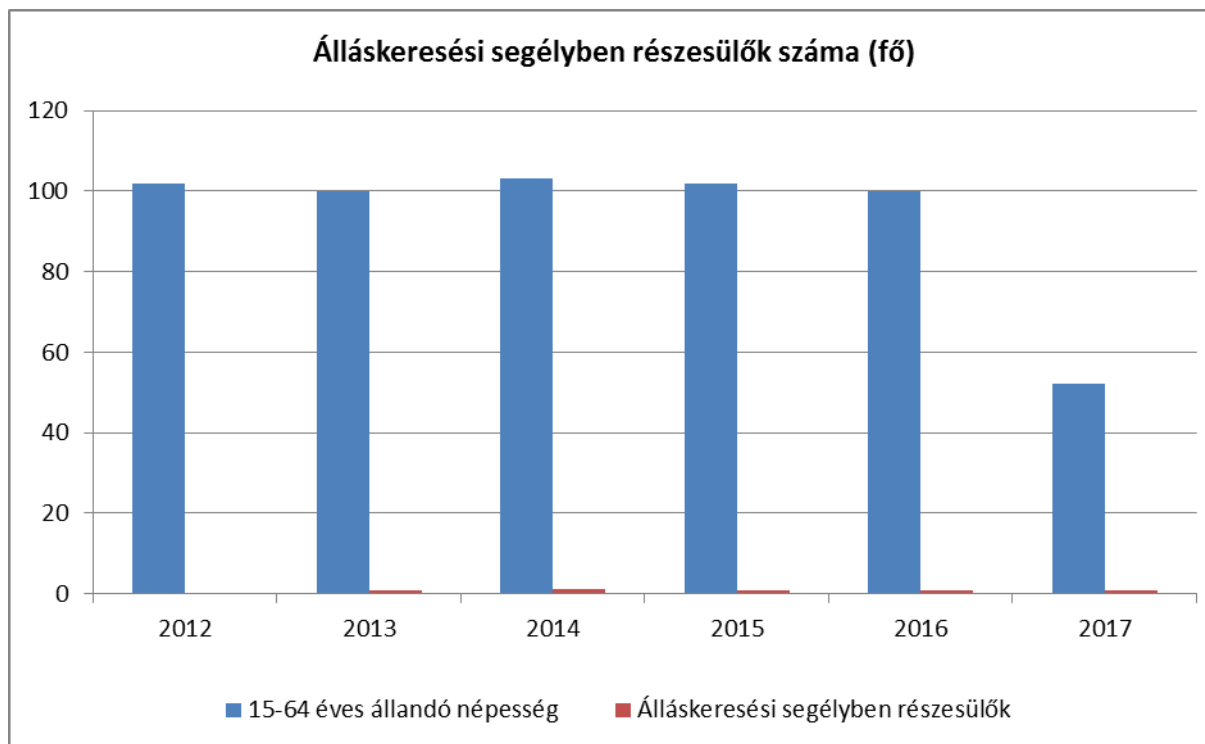
3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresői segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresői segélyben részesülők %
-----------	--	---	--

2012	102	0	0,0%
2013	100	0,75	0,8%
2014	103	1,25	1,2%
2015	102	1	1,0%
2016	100	1	1,0%
2017	52	1	1,9%

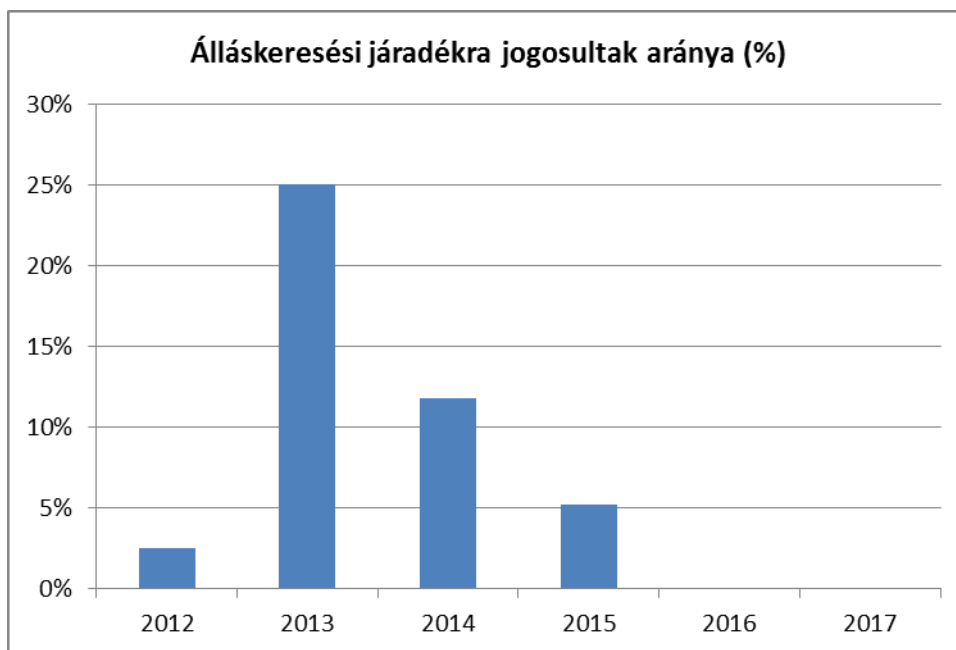
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1301)	Álláskeresői járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2012	10	0,25	2,5%
2013	4	1	25,0%
2014	4	0,5	11,8%
2015	5	0,25	5,3%
2016	4	0	0,0%
2017	3	0	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

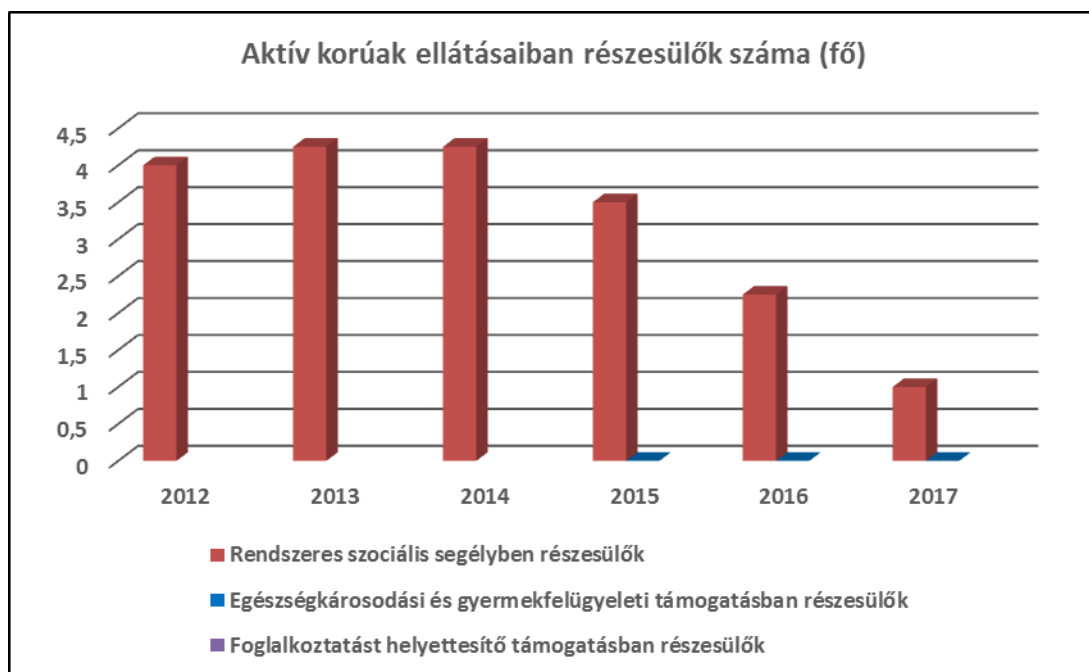

Az álláskeresői segélyben részesülők száma hosszú évek óta elenyésző, tekintettel arra, hogy az ország ezen térségében az utóbbi években jellemző a munkaerő-hiány. Ennek okait fentebb már ismertettem. Ugyanez a tendencia figyelhető meg a 3.3.3 számú táblázat soraiban, melyből – ismerve a települési önkormányzat mezőgazdasági mintaprogramját – látható, hogy mint a munkanélküliek, mind az ellátásban részesülő munkanélküliek száma jelentősen csökkent.

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnt, vagy külön vált EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	4		3,92%		0,00%
2013	4,25		4,25%		0,00%
2014	4,25		4,13%		0,00%
2015	3,5	0	3,43%		0,00%
2016	2,25	0	2,25%		0,00%
2017	1	0	1,92%		0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal , Önkormányzati adatok

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012	1	0	0
2013	1	0	0
2014	1	0	0
2015	1	0	0
2016	1	0	0
2017	1	0	0

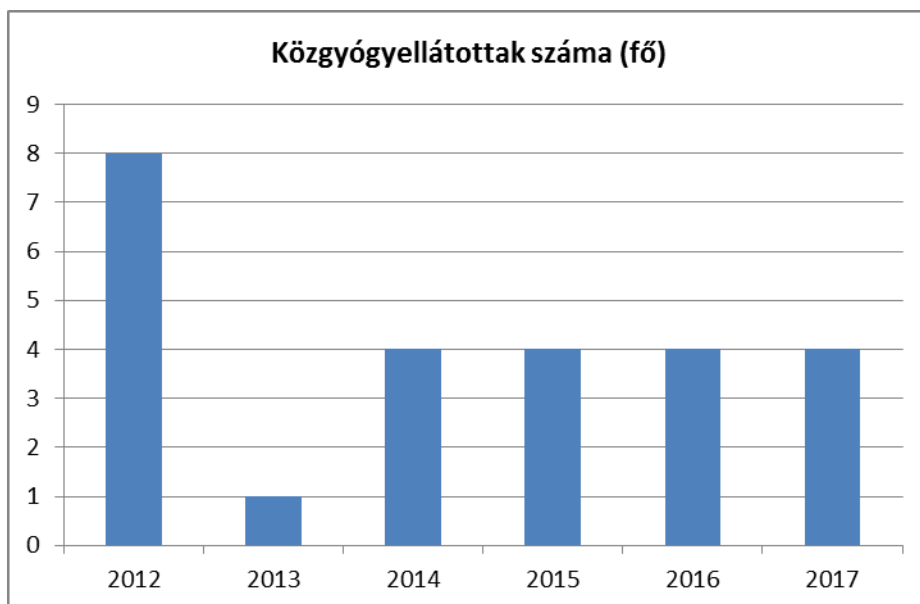
Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	8
2013	1
2014	4

2015	4
2016	4
2017	4

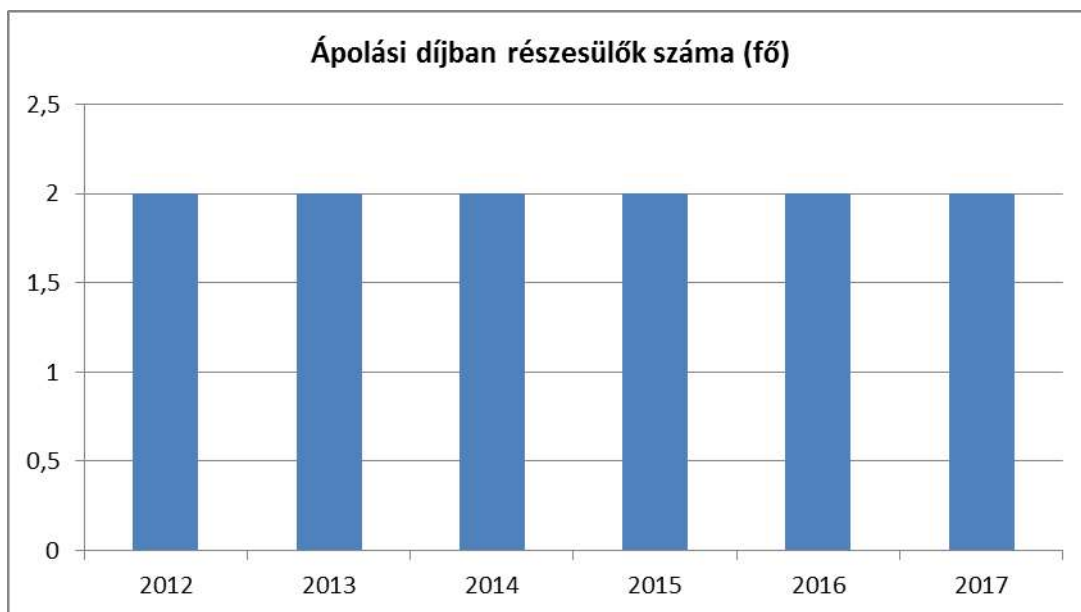
Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2012	2	0	2
2013	2	0	2
2014	2	0	2
2015	2	0	2
2016	2	0	2
2017	2	0	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

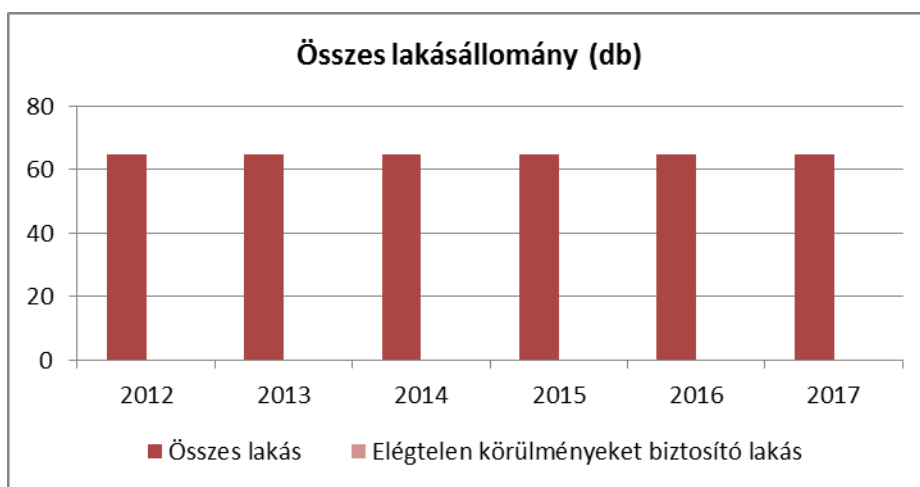
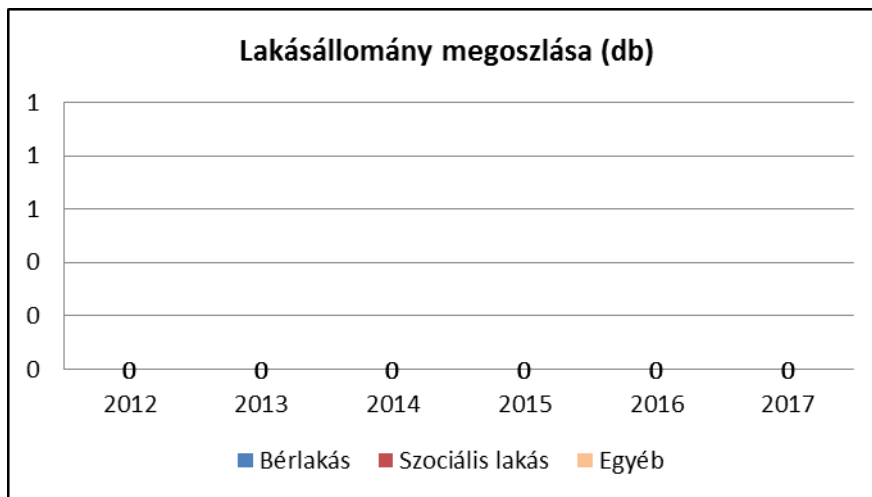
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

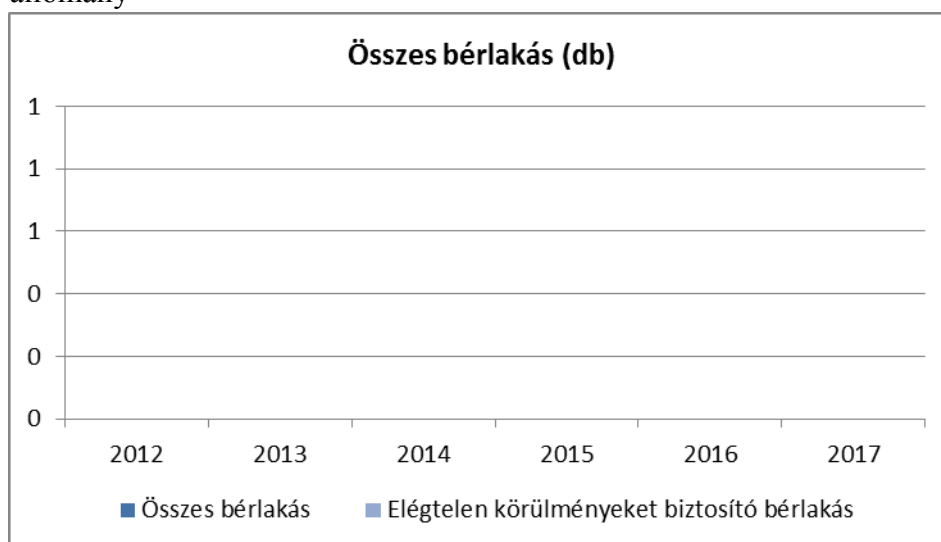
3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
65	0	0	0	0	0	0	
65	0	0	0	0	0	0	
65	0	0	0	0	0	0	
65	0	0	0	0	0	0	
65	0	0	0	0	0	0	
65	0	0	0	0	0	0	

Forrás: KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

b) szociális lakhatás

Szociális lakások nincsenek a településen

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok nincsenek a településen.

e) lakhatást segítő támogatások

Az önkormányzat első lakáshoz jutók támogatása jogcímen járul hozzá a településen letelepedni szándékozó fiatal párok életkezdéséhez. Ez a támogatási forma jövedelemhatárra tekintet nélkül állapítható meg, vissza nem térítendő, ugyanakkor csak az első lakás megvásárlását/felújítását támogatja.

A lakhatási feltételeket a lakásfenntartási támogatásokkal segíti az önkormányzat. A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászorult személyeknek, családoknak az általuk lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulás.

A lakásfenntartási támogatást egy évre kell megállapítani.

Lakásfenntartási támogatás ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától

f) eladósodottság

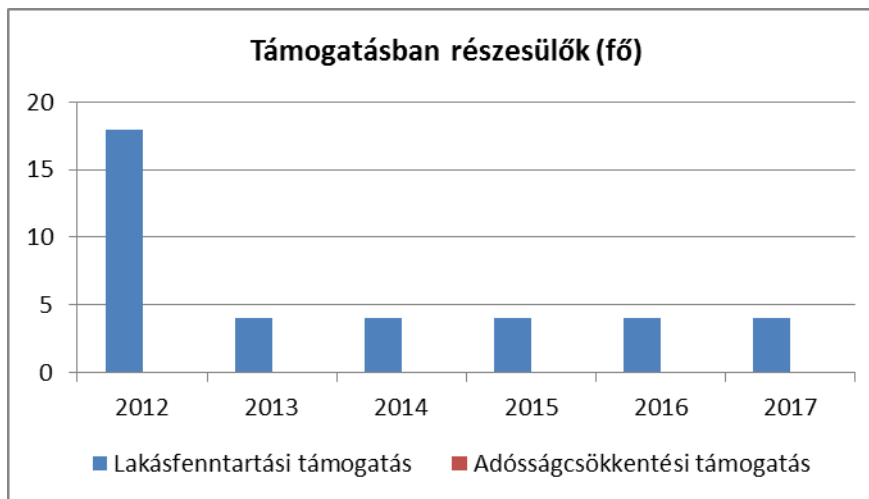
A túlzott eladósodottságról nincs tudomásunk a településen.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2012	18	0
2013	4	0
2014	4	0
2015	4	0
2016	4	0
2017	4	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Telepek, szegregátumok nincsenek a településen.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Telepek, szegregátumok nincsenek a településen.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Szegregátumok nincsenek a településen.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés
Az egészségügyi alapellátás része:

1. háziiorvosi ellátás, házi gyermekorvosi ellátás
2. fogorvosi alapellátás,
3. alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás,
4. védőnői ellátás,
5. iskola-egészségügyi ellátás.

A községben a háziiorvosi és házi gyermekorvosi ellátást az orvos vállalkozóként látja el vegyes körzetben, hetente 2 alkalommal rendel. A védőnői szolgálat központja a 3 km-re lévő Mórachidán található.

A településünk társulásban biztosítja az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátást. A fogorvosi alapellátás Tét településen vehető igénybe. Szakellátás Győrben, illetve a Téli Gyógyítóházban működik. A legközelebbi gyógyszertár Téten működik.

Az egészségügyi helyzet mutatói közül pontos információval nem rendelkezünk.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáférés Téten és Győrben elérhető, melyhez való eljutást a falugondnoki szolgálat az ellátást igénybe vevőknek térítésmentesen biztosítja.

.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Fejlesztő ellátások a Mórighidai Napközi-otthonos Óvodában és a Téli Kisfaludy Károly ÁMK Mórighidai Tagiskolájában vehetők igénybe. A rehabilitációs ellátások Téten és Győrben egyaránt igénybe vehetők.

Fejlesztő ellátások a körzeti óvodában és iskolában Mórighidán, a rehabilitációs ellátások pedig Téten és Győrben egyaránt igénybe vehetők

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A Mórighidai Napközi Otthonos Óvoda konyhájából biztosított a gyermekek és a szociális étkeztetésben részesülők étkeztetése, melyet az utóbbiak esetében a falugondnoki szolgálat juttat el az igénybe vevő lakására. Tekintettel arra, hogy a konyha elsősorban Árpás, Mórighida és Rábaszentmiklós községek által a Közmunkaprogramokban megtermelt zöldségeket használja a főzéshez, így tudjuk, hogy ezek milyen technológiai eljárással készültek, hogy azok primőrök, egészségesek és frissek.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A falu sportpályáján biztosított a lakosság számára a sport programok hozzáférése

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodás keretében az Önkormányzat biztosítja a helyi étkeztetést és a falugondnoki szolgálat keretében az ezekhez való hozzáférést.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Hátrányos megkülönböztetés eseteiről nincs tudomásunk.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A településen Marcal Néptánccsoport, Önkéntes Tűzoltó Egyesület, Polgárőrség, Ifjúsági Klub működik.

Az önszerveződő csoportok számára a helyiséget és pénzbeli támogatást az Önkormányzat biztosítja.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Etnikai konfliktusok nincsenek a településen.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A településen a középiskolás diákok végeznek önkéntes munkát a középfokú oktatási intézménnyel kötött együttműködési megállapodás alapján. Az adományozást a védőnő szervezi, ad-hoc módon.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen roma nemzetiségi önkormányzat nem működik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
a szociálisan rászorultak anyagi támogatása	az önkormányzat továbbra is biztosítsa éves költségvetéséből az arra rászorulókat támogatását

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A gyermekek száma állandó, az összes lakosság 18 %-át teszi ki. A születések száma alacsony és stagnál. A korábban már ismertetett Kormányzati intézkedések megvalósulása, illetve a településen letelepedő fiatalok gyermekvállalása jelenthet megoldást

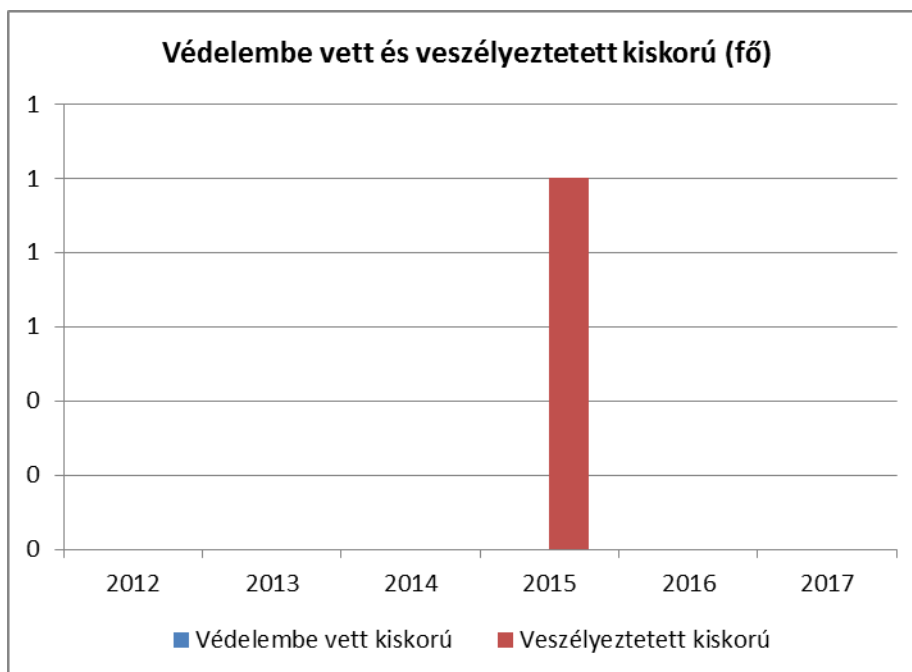
a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Védelembe vett kiskorúak nincsenek a településen, a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma sem jelentős. Róluk a gyermekjóléti szolgálat családgondozója „gondoskodik”, hetente tart kapcsolatot a gyermekekkel és a szüleikkel

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2012	0	0
2013	0	0
2014	0	0
2015	0	1
2016	0	0
2017	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

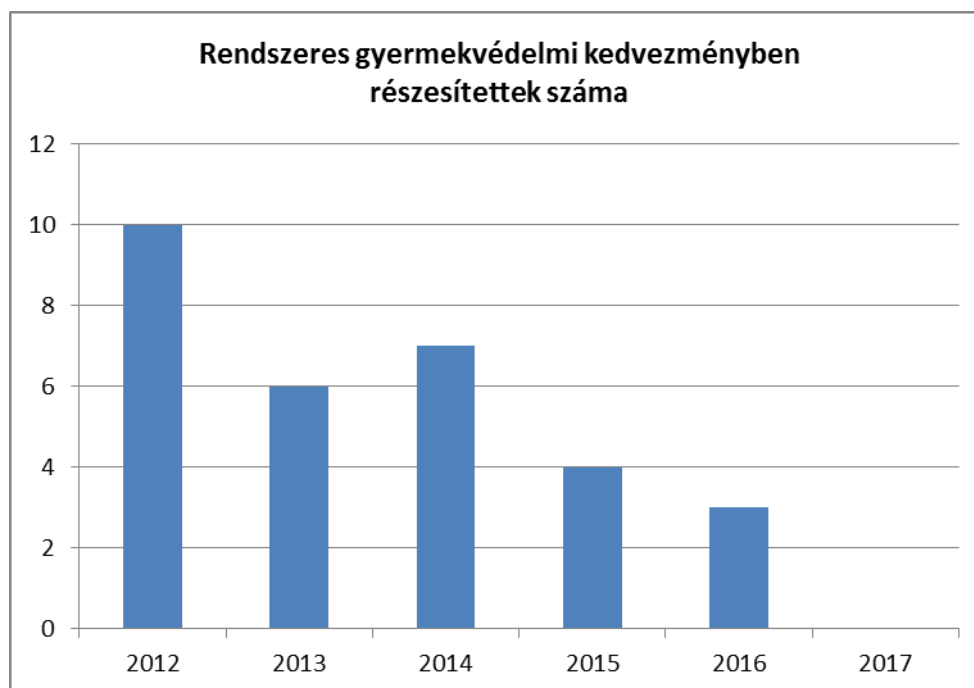
b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Ahogy az alábbi táblázat is mutatja, egyre csökken a jogosultak száma/igénylők száma, mely párhuzamba hozható a munkanélküliség minimálisra csökkenésével és sajnos azzal is, hogy csökken a kiskorúak száma a településen

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	10
2013	6
2014	7
2015	4
2016	3
2017	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Az önkormányzat – saját hatáskörében – olyan helyi juttatások megállapítására is jogosult, melyet törvény nem ír kötelező feladatként elő számára. Mórchida Önkormányzata külön támogatást nem állapított meg a gyermekes családoknak. Amennyiben erre igény mutatkozna, az önkormányzat kész arra, hogy lehetőségeit mérlegelve támogatási formát állapítson meg. Ez a juttatási forma is a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Átvezető táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális)

Ingyenes étkezésben részesülők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
3	0	0		0	
2	0	0		0	
1	0	0		0	

2		0		0	
2	2	0		0	
2	2	0		0	

TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek nincsen a településen.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nincsen a településen szegregált, telepszerű lakókörnyezet.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

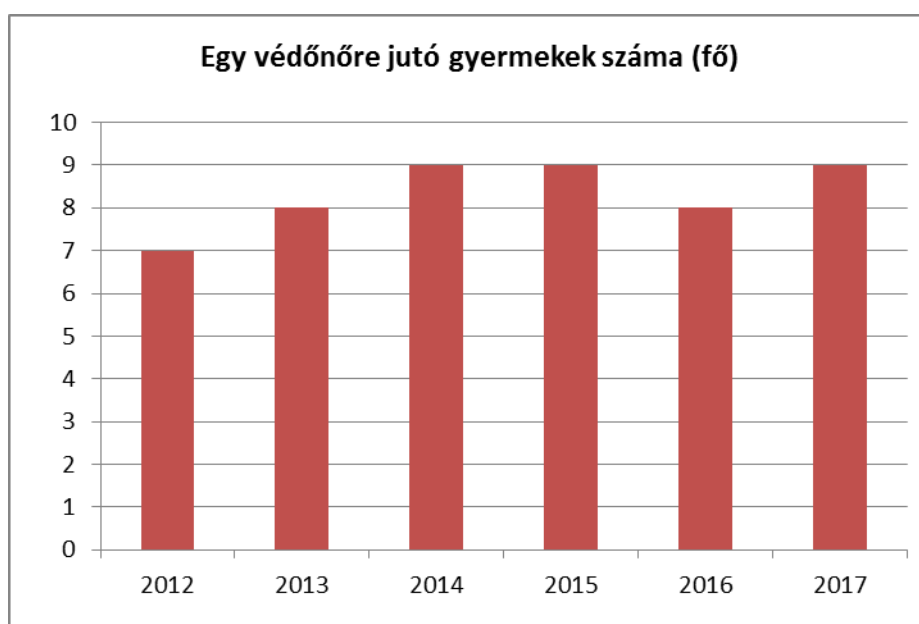
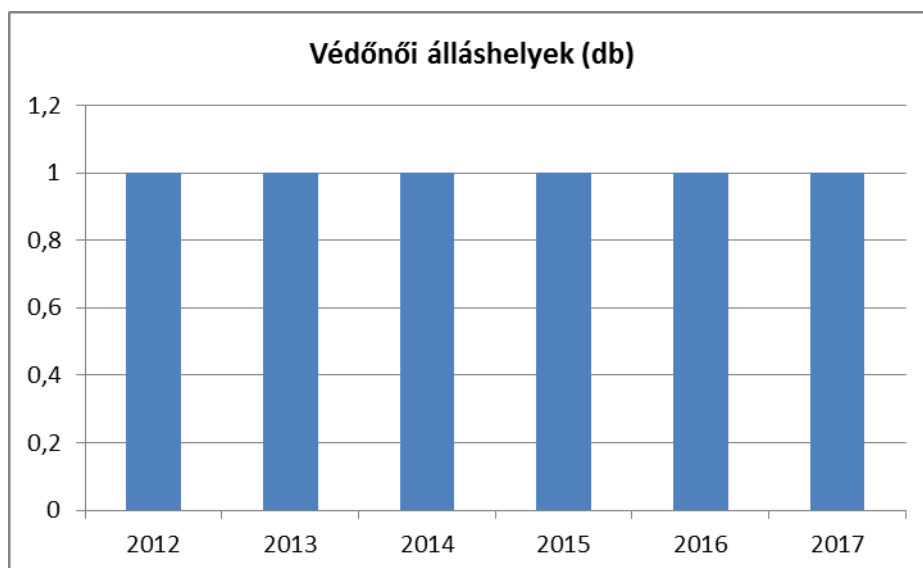
a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Mórichidai központtal működik a 9 települést ellátó védőnői szolgálat. Mivel a szakirányú végzettséggel rendelkező védőnő a településen lakik évtizedek óta, így betöltetlen státusz nincs, a szakmában eltöltött munkaviszonya miatt jellemző, hogy a környékben helyettesítési feladatokat lát el. Sajnos az egy védőnőre jutó gyermekek száma évek óta nem emelkedik.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött álláshelyek (TS 3201)	védőnői száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	1		7
2013	1		8
2014	1		9
2015	1		9
2016	1		8
2017	1		9

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Az alábbi táblázat adatai meglehetősen hiányosak, mivel a háziorvosi körzet háziorvosánál a településen élők kis részének van a TAJ kártyája, pontos adat arra vonatkozóan, hogy a lakosság nagyobb része, mely háziorvosnál veszi igénybe az egészségügyi alapellátást, nincs.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziiorvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2012	0	270	0	11	0
2013	0	165	0	10	0
2014	0	271	0	10	0
2015	0	270	0	11	0
2016	0	164	0	13	0
2017	0	162	0	12	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801)	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Nem önkormányzati bölcsődék száma (munkahelyi, magán stb.)
2012	0	0	0	0
2013	0	0	0	0
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0

2016	0	0	0	0
2017	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati
adatgyűjtés

4.3.4. számú táblázat - Bölcsődében és családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Egyéb, nem önkormányzati bölcsődei (munkahelyi, magán stb.) férőhelyek száma	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én) (TS 4901)
2012	0	0	0	0
2013	0	0	0	0
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	0	0	0	0
2017	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi, Önkormányzati adatok

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2501)
2012		0	0	0	0	
2013		0	0	0	0	
2014		0	0	0	0	
2015		0	0	0	0	
2016		0	0	0	0	
2017		0	0	0	0	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános tanulók száma a napközis oktatásban (iskolai napközis tanulókkal együtt) (TS 2001)	
	fő	fő	fő	fő	db
2011/2012	2	5	7		#ZÉRÓ
2012/2013	4	2	6		#ZÉRÓ
2013/2014	3	3	6		#ZÉRÓ
2014/2015	4	3	7		#ZÉRÓ
2015/2016	3	0	3		#ZÉRÓ
2016/2017	3	2	5		#ZÉRÓ

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012	0	0	0
2012/2013	0	0	0
2013/2014	0	0	0
2014/2015	0	0	0

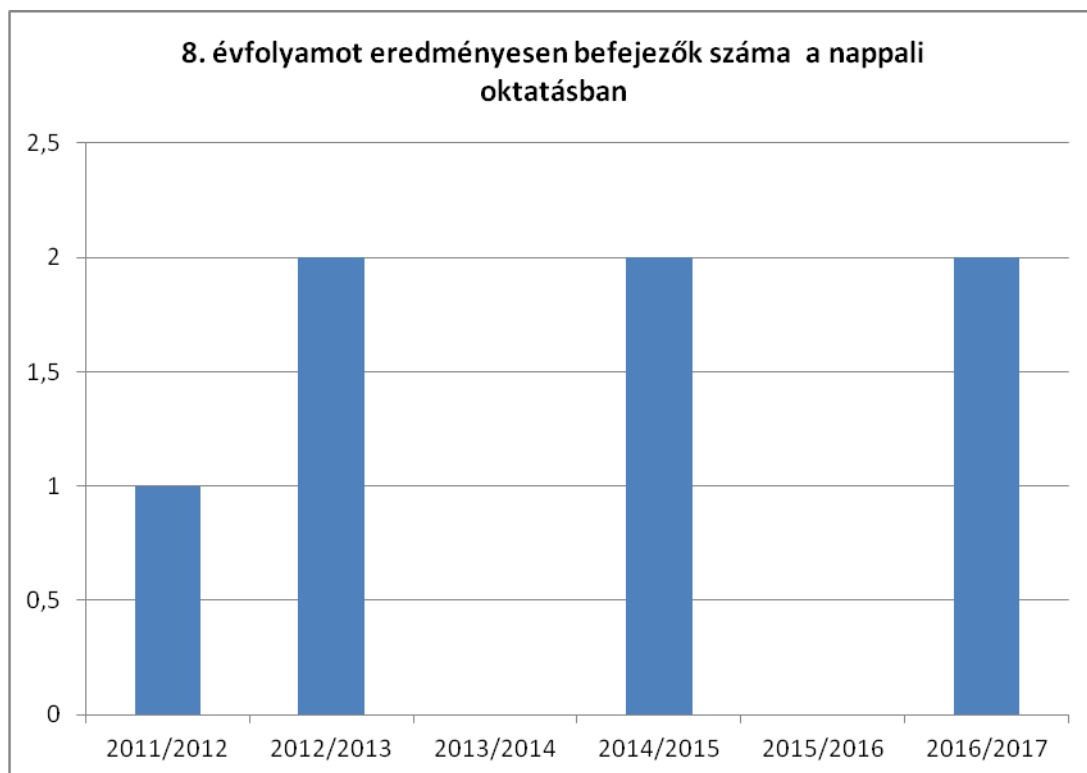
2015/2016	0	0	0
2016/2017	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

**4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali
oktatásban**

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2011/2012	1
2012/2013	2
2013/2014	0
2014/2015	2
2015/2016	0
2016/2017	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói,
tankerületi adatok

d) gyermekjóléti alapellátás

Téti Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatainak Többcélú Társulása által fenntartott gyermekjóléti szolgálat működik a településen, amely hetente tart ügyfélfogadást.

e) gyermekvédelem

Téti Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatainak Többcélú Társulása által fenntartott gyermekjóléti szolgálat működik a településen, amely hetente tart ügyfélfogadást

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatásokról nincs információnk.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programok konkrétan nincsenek szervezve a településen, de a Marcal-partja és a töltés számos szabadtéri sportnak kedvez.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A gyermek étkeztetés hétvégén nem biztosított, a szünidőben történő étkeztetés biztosított.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Hátrányos megkülönböztetés eseteiről nincs tudomásunk.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Diszkrimináció eseteiről nincs tudomásunk.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása megoldott a településen.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Iskolapszichológus az iskola társulás keretein megoldott.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Ilyen esetekről nincs információnk.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Ilyen esetekről nincs információnk.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
alacsony a születések száma	további letelepedést ösztönző támogatás bevezetése, a jelenlegi 200.000 Ft helyett magasabb összegű támogatás bevezetése, kamatmentes kölcsönként

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nemek szerinti összetételt Rábaszentmiklós vonatkozásában a társadalom egészében tudtuk vizsgálni. A községben a nők aránya magasabb, mint a férfiaké. Gyermekkorban és a 14 év alatti lakosság esetében a nemek összetételére a megyei adatok alapján a férfiak magasabb aránya jellemző, ez az eltérés itt nem érzékelhető. Jelentős eltérés a következő életszakaszokban nem mutatkozik, azonban a megyei és országos adatokkal összehangban a férfiak aránya a népességben csökken. A 65 év felettieknél a nők aránya magasabb.

A nők részéről a társadalom egészében várható magasabb átlagéletkor miatt azonban az idősebb korosztályokban arányuk felülreprezentált. Az arányok közelítenek az országos és a megyei átlagokhoz.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

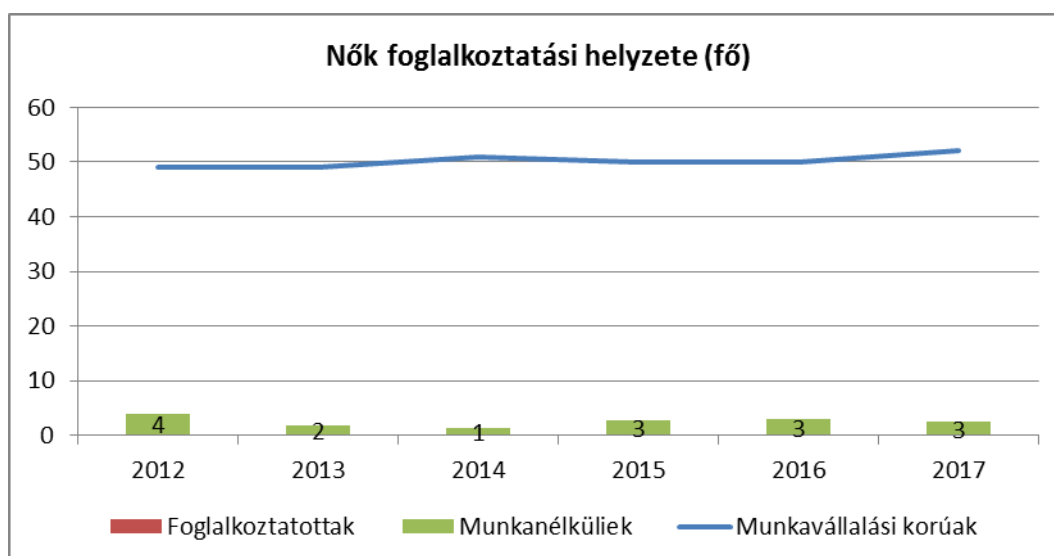
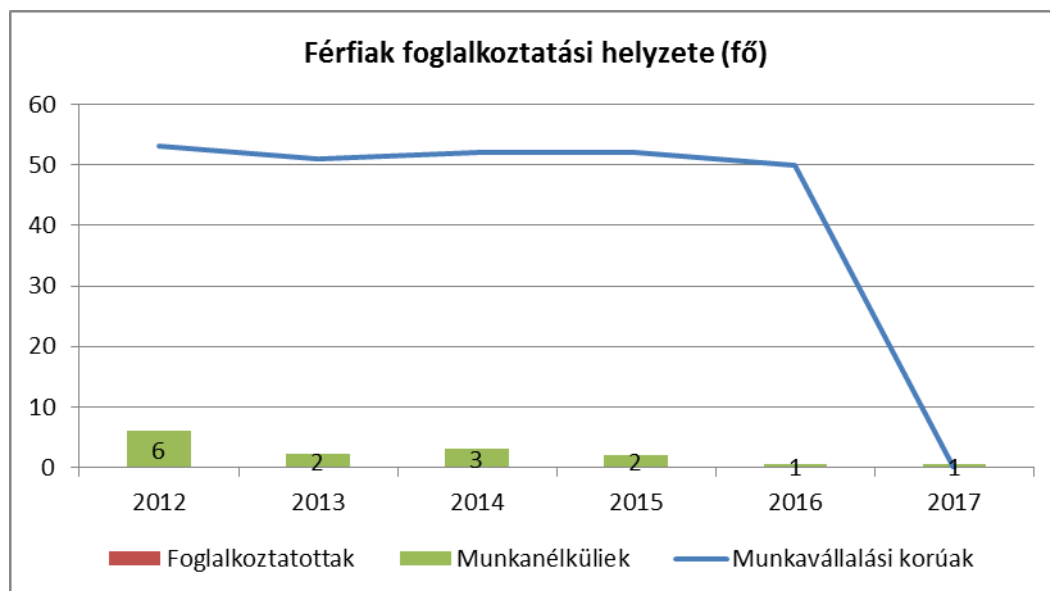
Az önkormányzat által foglalkoztatottak között a nők aránya kétszerese a férfiakénál. A Mórchida és Árpás településekkel közös fenntartásban működő intézmények (Közös Önkormányzati Hivatal, Napközi-otthonos Óvoda) esetében elmondható, hogy kizárólag női munkaerőt foglalkoztatnak az Önkormányzatok. Ennek okai között az ellátandó feladat jellege, valamint a helyben történő foglalkoztatás előnyei szerepelnek. Az adminisztratív feladatokat, illetve az óvodai munkaköröket is döntő többségében női munkavállalók töltik be. Az önkormányzat képviselő-testületében 1 nő foglal helyet. A mezőgazdasági közmunkaprogram is zömében nőket foglalkoztat. A település életében fontos szerepet fulgondnok is nő. A női munkavállalók számára a helyben történő foglalkoztatás hozzájárul ahhoz, hogy a családban betöltött szerepüket könnyebben meg tudják élni.

A munkaidő igazodik a közoktatási intézmények nyitva tartásához, így a kisgyermekeseknek nem jelent problémát a gyermekek eljuttatása. Ehhez a falugondnoki szolgálat is segítséget nyújt.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	53	49			6	4
2013	51	49			2	2
2014	52	51			3	1
2015	52	50			2	3
2016	50	50			1	3
2017	0	52			1	3

Forrás: TeIr és helyi adatgyűjtés

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A START Közmunkaprogram megköveteli az évenkénti képzéseken való részvételt, így jellemzően december-január-február hónapban a Foglalkoztatási Főosztály által szervezett képzéseken a közfoglalkoztatott munkavállalók részt vesznek.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedése a START Közmunkaprogramban lehetséges.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nincs adatunk a hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén, különösen a bérek tekintetében

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Településünkön bölcsődei csoport nem működik, tekintettel arra, hogy jogszabályban előírt igénnyel még egy szülő sem jelentkezett az önkormányzatnál. A Mórchida és Rábaszentmihály Önkormányzatokkal közösen fenntartott Napközi-otthonos Óvoda 2,5 éves kortól fogadja a kisgyermeket.

A Napközi-otthonos Óvoda 50 férőhelye hosszú évek óta nem működik teljes kihasználtsággal, a gyermeklétszám csökkenő tendenciát mutat. Ez nyilvánvaló, hiszen az egy védőnőre jutó gyermekek számának csökkenése maga után vonja az egyre csökkenő óvodai létszámot, valamint évente egy-két esetben a szülők nem az állandó lakóhely szerinti intézménybe, hanem jellemzően a munkahelyükhöz közel íratják be gyermeküket óvodába. Az intézmény megtartása különösen fontos az önkormányzatnak, így meg kell találni az intézményben rejlő erősségeket, illetve lehetőségeket, melyet folyamatosan publikálni kell.

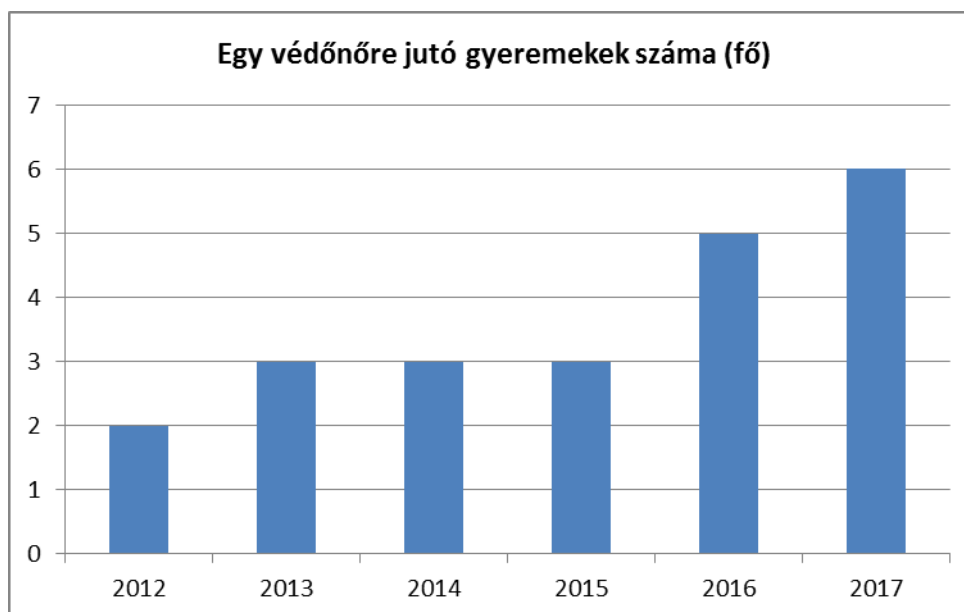
5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnő feladata a kismamák segítése, támogatása, különféle vizsgálatokra való elküldése. A 0-3 év közötti gyermekek fejlődésének folyamatos felügyelete, valamint a 3-14 év közötti gyermekek fejlődésére is odafigyel.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	1	2	0
2013	1	3	0
2014	1	3	0
2015	1	3	0
2016	1	5	0
2017	1	6	0

Forrás: TeIR és helyi
adatgyűjtés

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A körzeti megbízott rendőr nyilatkozata alapján nincs adat arra vonatkozóan, hogy a nőket érte-e családon belüli erőszak Rábaszentmiklós településen.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Anyaoththon a településen nem található, megyében is csak egy. Az anyák a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálaton keresztül kérhetnek tájékoztatást és segítséget az anyaoththonokról és férőhelyekről. A kevés férőhellyel rendelkező otthonoknak várólistájuk van, így az anyák és gyermekeik várólistára kerülnek. A lakóhelytől elég távol eső anyaoththonok miatt, csak a végső megoldás egy család életében, mivel problémát jelent a munkahelyre, gyermekellátó intézményekbe való eljutás. Valamint krízishelyzetben az anyák nem tudják hova és kihez fordulhatnak segítségért.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az 5.1. pontban ez részletesen kifejtésre került. Lásd. fent.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nők nincsenek tisztában azzal, hogy krízishelyzetben kihez és hová fordulhatnak	védőnő, illetve a családsegítő szolgálat részéről tájékoztató programok tartása, szórólap küldése

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A társadalmi elöregedés globális problémává lett Magyarországon, így érinti Rábaszentmiklós települést is. Egyre kevesebb gyermek születik, az idősök száma növekszik. Az időskorra jellemző a szellemi és fizikai aktivitás csökkenése, önellátó képességük beszűkülése, a betegségek megjelenése. Az egyedüllét miatt gyakori a depresszió és a demencia kialakulása, a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

A községben magas a 65 év feletti lakosság száma. Az idősök nyugdíj összegeiről nincs információnk. Az, hogy az idősök hogyan élik meg az évek múlását, az esetleges egyedüllétet, nagymértékben függ a társadalom nyújtotta életkörülményektől, az idősökkel szemben tanúsított társadalmi magatartásról.

A család fiatalabb tagjai gyakran kevés időt szánnak velük való törődésre, gyakran távol élnek idősebb családtagjaiktól illetve a megélhetési gondok miatt több mint 8 órát dolgoznak. A fentiek miatt megnőtt a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások iránti igény.

Rábaszentmiklóson sok az egyedül maradt idős, özvegyember, akik nagyobb odafigyelést igényelnek. A településen nincs lehetőség idősök napközbeni ellátására.

Ugyanakkor a falugondnoki szolgálat napi szinten nyújt segítséget az arra rászorulóknak térítésmentesen. A falugondnoki szolgálat az idősök tekintetében szinte teljes körű szolgáltatást tud biztosítani, ahogy a bevezető részben már utaltam rá.

Az ilyen kis lélekszámú települések előnye, hogy mindenki ismeri egymást, segíti egymást, és nem fordulhat elő, hogy ellátatlanok maradjanak. Inkább az a jellemző, hogy még a hétvégéken is „ránéz” a falugondnok az idősekre.

Az idősök szociális helyzetét azonban az is befolyásolja, hogy milyen típusú családban él.

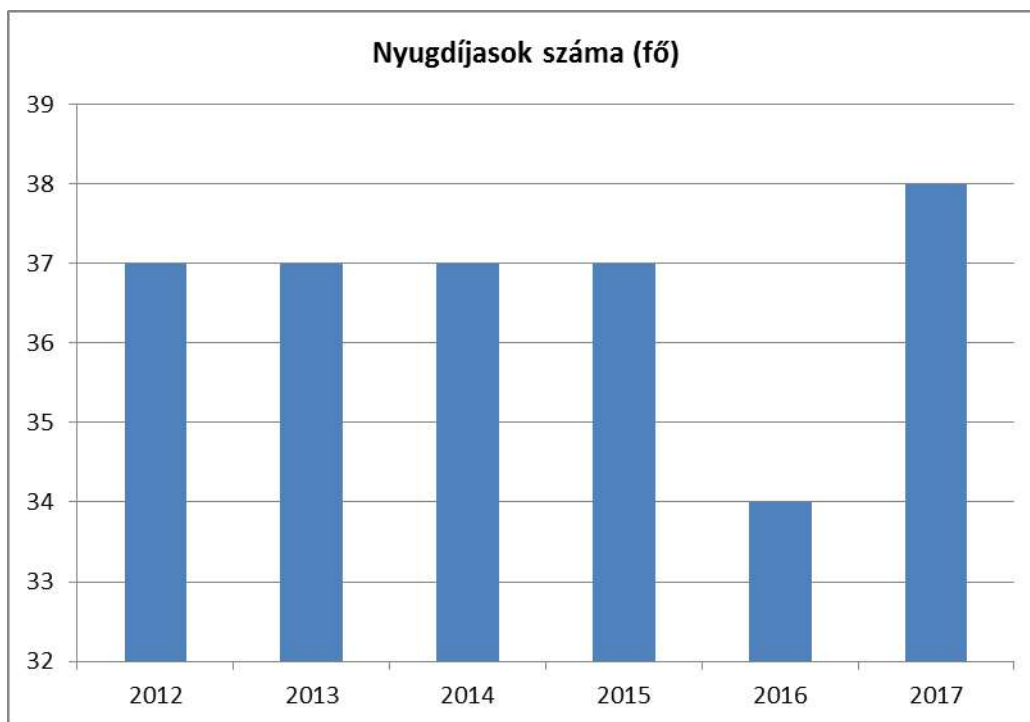
Az idősök nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülnek, a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú; és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít számukra. A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás az özvegyi nyugdíj; az árvaellátás; a szülői nyugdíj; a baleseti hozzátartozói nyugellátások valamint az özvegyi járadék. A megváltozott munkaképességű nyugdíjasok rokkantsági ellátásban és rehabilitációs ellátásban részesülhetnek

Ugyanakkor elmondható, hogy Rábaszentmiklóson még mindig erősnek mondhatók az időseket támogató családi kapcsolati rendszerek hálózata. Generációk élnek együtt és segítik egymást

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	14	23	37
2013	14	23	37
2014	14	23	37
2015	16	21	37
2016	15	19	34
2017	16	22	38

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A községben élő nyugdíjasok további foglalkoztatásáról nincsenek adataink. A településen élő idős emberek helyben, a ház körüli mezőgazdasági termelésből önmaguk és szűkebb családjuk számára zöldséget termesztenek, kisállatokat tenyésztnek, így biztosítva az aktív időskort. Az önkormányzat nem foglalkoztat nyugdíj mellett.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Nincs adatunk a nyugdíjasok foglalkoztatottságának számáról a nyugdíjazás mellett.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincsen adatunk az idősek körében a foglalkoztatás területén ért hátrányos megkülönböztetésről.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%

2012	10	0	0%	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2013	4	2	44%	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2014	4	3	59%	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2015	5	1	26%	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2016	4	1	36%	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2017	3	2	67%	0	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A településen részben biztosítottak a legalapvetőbb közszolgáltatások, mint önkormányzati hivatal, mobilposta, háziorvosi rendelő. Azért részben, mert a Hivatalnak, a háziorvosi rendelőnek és a Magyar Postának is a szomszédos, 3 km-re fekvő Mórachidán található székhelye/telephelye, melyhez való eljutást a falugondnoki szolgálat biztosítja.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A közösségi élet hasznos eltöltésére működik a Község Könyvtára, valamint a Marcal táncsoport nyújt kikapcsolódási lehetőséget.

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2012	1	2 797	0	0
2013	1	2 904	0	0
2014	1	2 904	0	0
2015	1	2 041	0	0
2016	1	1 292	0	0
2017	1	1 292	0	0

Forrás: TEIR

c) idők informatikai jártassága

Az idők elszigetelődését jelentősen enyhítené, ha az idők informatikai jártassága növekedne. Korábban nem tudták használni a számítógépet, az internetről nem hallottak. Az elmúlt 5 évben nyugdíjba vonuló generáció fordulópontot jelentett e téren. A közösségi médiát használja ez a korosztály is, akár okostelefonon, akár számítógépen keresztül, ami pedig bizonyos informatikai jártasságot igényel. A különböző alkalmazások, mint skype, messenger pedig alkalmasak a saját családjuk fiatal(abb) tagjaival való kapcsolattartásra, valamint arra, hogy lépést tartsanak a változásokkal, és ne érezzék elszigetelődve magukat. A XXI. század elvárása az ügyek elektronikus úton történő ügyintézése, melyhez viszont különösen a célcsoportnál nem adottak a lehetőségek.

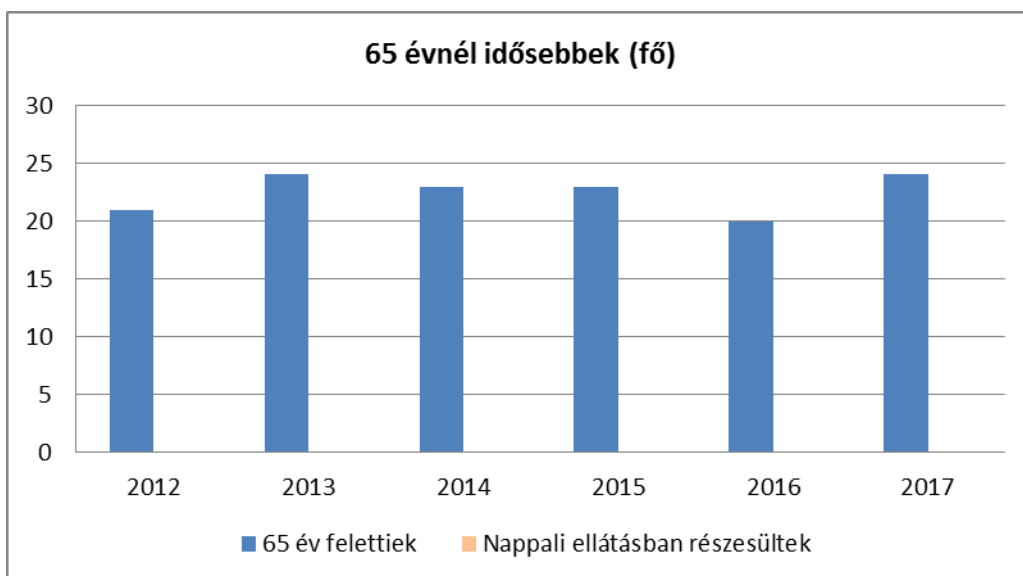
6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

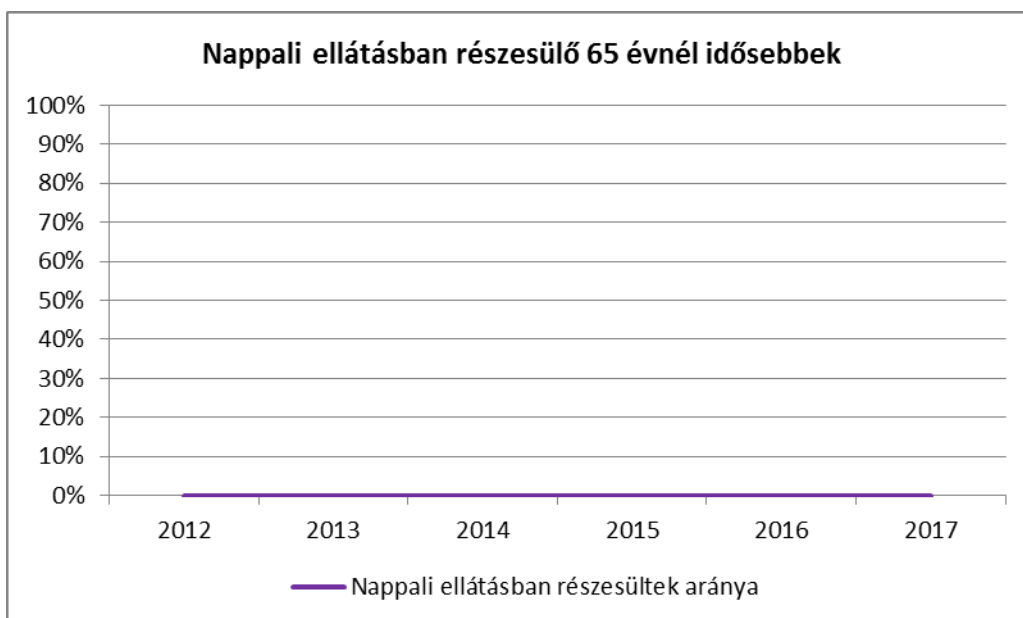
Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2012	21	0	0,00%
2013	24	0	0,00%
2014	23	0	0,00%
2015	23	0	0,00%
2016	20	0	0,00%
2017	24	0	0,00%

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

Az önkormányzat kifejezetten e célcsoport céljából tart időnként előadásokat a legnagyobb veszélyekről a Rendőrség előadóinak bevonásával. 2018 évben az önkormányzat saját forrásból kamerarendszert épített ki a település központjába, amely a 3 oldalról jövő forgalmat „figyeli”. Az Önkormányzat ezzel a lépéssel is tudta növelni a településen élők biztonságérzetét, különös tekintettel az idősekre.

**6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek
átlagos száma**

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2012	0
2013	0
2014	0
2015	0
2016	0
2017	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Idősök informatikai jártassága alacsony	- informatikai tanfolyamok szervezése - informatikai eszközök hozzáférhetővé tétele (pl. pályázat útján)

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Fogyatékos személy az, aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket.

A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékossgal esetén még jelentősebb.

Magyarországon a 2001.évi adatok alapján 577 ezer fogyatékkal élő ember él, községünkben élő fogyatékkal élőkről nincs pontos adat. A helyzetelemzés során a fogyatékkal élőkkel kapcsolatos adatok nem mutatnak teljes képet, mivel a szakemberek megállapítása alapján nincs megfelelően alátámasztott adat.

A közszolgáltatások esetében a fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés még nem megoldott, annak ellenére, hogy a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. tv. 7/B. §-a alapján az állam által fenntartott közszolgáltatásokhoz való hozzáférést 2010. december 31-ig kellett volna teljesíteni.

Azon közszolgáltatást nyújtó épületekben, ahol még nincs meg, szükséges mind a fizikai, mind az infokommunikációs akadálymentesítés megvalósítása.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Településünkön sajnos nem jellemző az integrált, és a védett foglalkoztatás. A fogyatékos munkavállalókkal kapcsolatos probléma oka elsősorban az, hogy a teljesítménykényszer miatt nincs lehetősége a szervezeteknek a fogyatékos személy speciális munkavégzési körülményeit, igényeit figyelembe venni, emiatt sokszor alkalmazásuk is megghiúsul

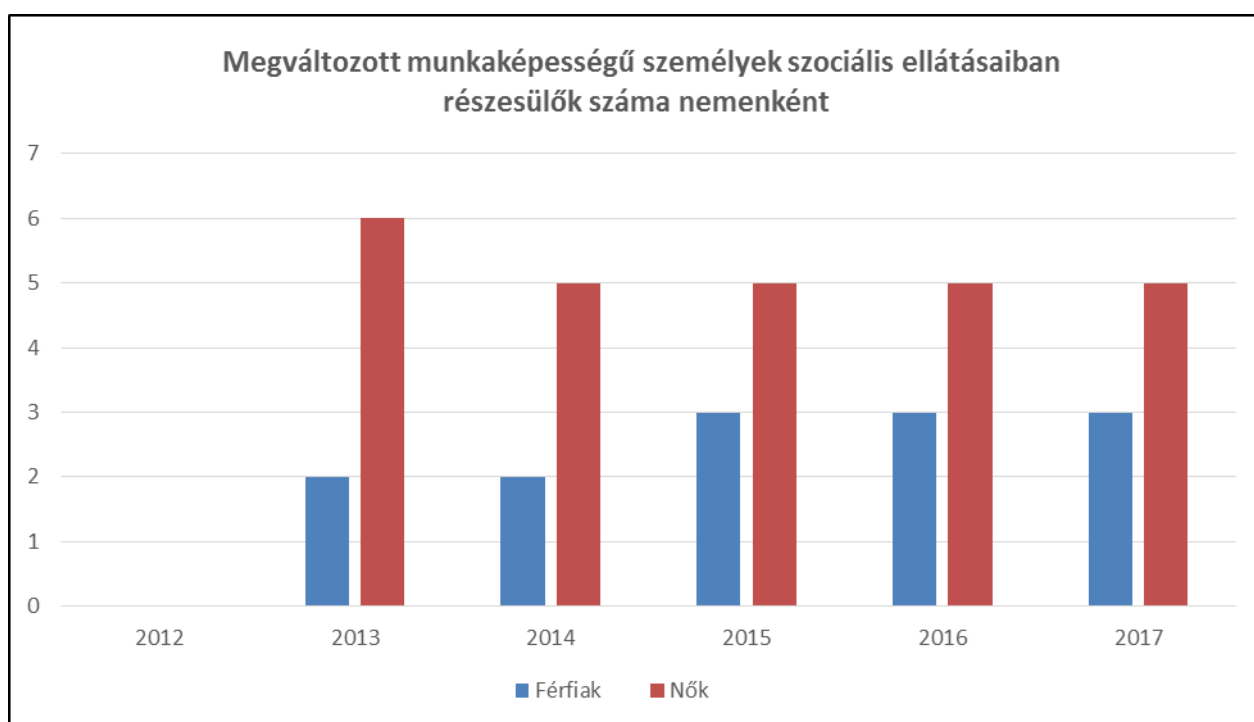
b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem rendelkezünk adatokkal.

**7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban
részesülők száma nemenként**

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 6301)	Összesen
2012	0	0	0
2013	2	6	8
2014	2	5	7
2015	3	5	8
2016	3	5	8
2017	3	5	8

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják.

Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek számára igénybe vehető ellátási, támogatási formákról a különböző szintű jogszabályok rendelkeznek. (pl. Fot., Szt., Cst.)

A fogyatékkal élő felnőttek legnagyobb részének sokszor egyetlen megélhetési forrása az általában alacsony összegű rokkantsági nyugdíj, rokkantsági járadék, rehabilitációs ellátás, illetve plusz juttatásként a feltételek fennállása esetén a fogyatékosági támogatás. A gyermekeket tartós betegségük okán magasabb összegű családi pótlék illeti meg.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 5001)	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2012	0	0	0
2013	0	0	0
2014	0	0	0
2015	0	0	0
2016	0	0	0
2017	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége:

az önkormányzati épületek részben akadálymentesítettek. Az orvosi rendelő fizikai akadálymentesítését 2018. évben részben pályázati pénz bevonásával oldotta meg az önkormányzat.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége:

részben akadálymentesítettek.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége: az önkormányzat által fenntartott munkahelyek

részben akadálymentesítettek

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége:

nem akadálymentesítettek

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.):

A falugondnoki szolgálat nyújt megoldást erre a problémára.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

nem rendelkezünk adatokkal.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
az önkormányzati intézmények csak részben akadálymentesek	pályázati lehetőség felkutatásával gondoskodás valamennyi intézmény fizikai akadálymentesítéséről

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az önkormányzat jó kapcsolatokat ápol az egyházi és civil szervezetekkel. Az önkormányzat rendezvényein nagy szerepet vállalnak a civil szervezetek a színvonalas műsorok előadásában. Az önkormányzat évek óta támogatja a civil szervezetek, önszerveződő közösségek programjait, melyhez az éves költségvetésében különít el forrást.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Önkormányzatunk a település érdekeit szem előtt tartva tagja a Téli Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatainak Többcélú Társulásának, illetve feladat-ellátási szerződést kötött a szomszédos Mórchida és Árpás településekkel az óvodai nevelési feladat ellátására.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Településünkön nem működik nemzetiségi önkormányzat.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A faluban működő Marcal Néptáncgyűttes tagjai munkájukkal nagymértékben hozzájárulnak a közösség összetartozásának erősítéséhez, a hagyományok, a múlt értékeinek megőrzéséhez, az egészségmegőrzéshez, a szabadidő hasznos eltöltéséhez.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Ilyen szervezet nem vesz részt a helyi esélyegyenlőségi feladatokban.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)
--

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	a szociálisan rászorultak anyagi támogatása	az önkormányzat továbbra is biztosítsa éves költségvetéséből az arra rászorulókat támogatását
Gyermekek	alacsony a születések száma	további letelepedést ösztönző támogatás bevezetése, a jelenlegi 200.000 Ft helyett magasabb összegű támogatás bevezetése, kamatmentes kölcsönként
Idősek	Idősek informatikai jártassága alacsony	- informatikai tanfolyamok szervezése - informatikai eszközök hozzáférhetővé tétele (pl. pályázat útján)
Nők	A nők nincsenek tisztában azzal, krízishelyzetben kihez és hová fordulhatnak	Védőnő, illetve a családsegítő szolgálat részéről tájékoztató programok tartása, szórólapok küldése
Fogyatékkal élők	az önkormányzati intézmények csak részben akadálymentesek	pályázati lehetőség felkutatásával gondoskodás valamennyi intézmény fizikai akadálymentesítéséről

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Szociálisan rászorulókat anyagi támogatása	Önkormányzat
Gyermekek	Alacsony a születések száma	Önkormányzat
Idősek	Idősek informatikai jártasság alacsony	Önkormányzat
Nők	Krízishelyzetben kihez és hová fordulhatnak az érintettek	Önkormányzat

Fogyatékkal élők	Az önkormányzati intézmények csak részben akadálymentesek	Önkormányzat
------------------	---	--------------

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatunknak is hosszú távú érdeke, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra. Az esélyegyenlőségi programunk célja, hogy a településen élő hátrányos helyzetű csoportok számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélyét tudjuk biztosítani, a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások során arra törekszünk, hogy a különböző területeken jelentkező hátrányokat kompenzáljuk a lehetőségekhez képest ezen esélyegyenlőségi intézkedésekkel. A helyi esélyegyenlőségi programnak célja, hogy

- a) biztosított legyen az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésére a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott vagy támogatott intézményekben, és az által ellenőrzött szolgáltatások körében;
- b) a nevelés, oktatás területén minden gyermek/tanuló az egyéni fejlődéséhez szükséges lehetőségekhez hozzájusson
- c) a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása;
- d) a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítésére a döntéshozatalban, a közügyek irányításában.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	a szociálisan rászorultak anyagi támogatása	az önkormányzat továbbra is biztosítja éves költségvetéséből az arra rászorulókat támogatását	Tartósan szociálisan rászorult személyek arányának csökkentése	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumai val összhangban van	tanácsadás, figyelemfelhívás, Foglalkoztatási Főosztályhoz történő irányítás	Önkormányzat	igényfelmérés szerint folyamatos	Tartós munkanélküliek száma	Foglalkoztatási Főosztály támogatása, saját erő biztosítása	Anyagi erőforrások megléte mellett folyamatosan fenntartható
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	alacsony születések száma	további letelepedést ösztönző támogatás bevezetése, a jelenlegi 200.000 Ft helyett magasabb összegű támogatás bevezetése, kamatmentes kölcsönként	A fiatalok letelepedésének ösztönzése, ezzel is növelve a születések számát	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumai val összhangban van	igényfelmérés	Önkormányzat	igényfelmérés szerint folyamatos	A gyermeklétszám növekedése	Önkormányzat saját erőforrás	Anyagi erőforrások megléte mellett folyamatosan fenntartható

III. A nők esélyegyenlősége										
1	A krízishelyzetbe került nők kihez és hová fordulhatnak	Nincs információnk arról, hogy a krízishelyzetbe került személyeket hová irányítsuk	A krízishelyzetben került személyek tájékoztatása	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumai val összhangban van	források feltérképezése	Önkormányzat	igényfelmérés szerint folyamatos	hány fő krízishelyzetben került személy két tájékoztatást	humán erőforrás	Anyagi erőforrások megléte mellett folyamatosan fenntartható
IV. Az idők esélyegyenlősége										
1	Idősek informatikai jártasságának feltérképezése	Idősek segítése, hogy eligazodjanak az informatika világában	Informatikai tanfolyamokról tájékoztatás	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumai val összhangban van	igényfelmérés, pályázati források feltérképezése	Önkormányzat	igényfelmérés szerint folyamatos	tájékoztatásban részt vettek száma	önkormányzati és pályázati támogatás	Anyagi erőforrások megléte mellett folyamatosan fenntartható
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Az önkormányzati intézmények akadálymentes e	Gondot jelent a fogyatékkal élőknek, hogy az intézmények nem akadálymentes ítétek.	Intézmények akadálymentes ítése	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumai val összhangban van	pályázati források feltérképezése	Önkormányzat	igényfelmérés szerint folyamatos	Hány fogyatékos személy kért segítséget	önkormányzati és pályázati támogatás	Anyagi erőforrások megléte mellett folyamatosan fenntartható

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében a polgármester a felelős. A HEP készítő munkatársat nevez ki, aki az Önkormányzat köztisztviselője.

A HEP készítő munkatárs feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások kétévenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános képviselő-testületet hívunk össze.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására két évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket.

A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat hirdetőtábláin áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:
Így

- Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
- Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként

kövesse azt, és megfelelően az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Rábaszentmiklós község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Rábaszentmiklós község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Dátum

Aláírás

Rábaszentmiklós Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

